

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

“ATAKÖY VE ŞİRİNEVLER MAHALLELERİNDEKİ KENTSEL DONATI
ELEMANLARININ KALİTE VE DÜZEYİNİN; SÖZ KONUSU İMAR
BÖLGELERİNDE YAŞAYAN NÜFUS ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN
ARAŞTIRILMASI”

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yasir GÜNDÜZ

Mimarlık Ana Bilim Dalı

Mimarlık Programı

Ağustos, 2019

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**“ATAKÖY VE ŞİRİNEVLER MAHALLELERİNDEKİ KENTSEL DONATI
ELEMANLARININ KALİTE VE DÜZEYİNİN; SÖZ KONUSU İMAR
BÖLGELERİNDE YAŞAYAN NÜFUS ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN
ARAŞTIRILMASI”**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yasir GÜNDÜZ
(Y1713.05003)

Mimarlık Ana Bilim Dalı

Mimarlık Program

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Zülküf GÜNELİ

Ağustos, 2019

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans Tez Onay Belgesi

Enstitümüz Mimarlık Ana Bilim Dalı Mimarlık Tezli Yüksek Lisans Programı Y1713.050003 numaralı öğrencisi Yasir GÜNDÜZ 'ün "ATAKÖY VE ŞİRİNEVLER MAHALLELERİNDEKİ KENTSEL DONATI ELEMANLARININ KALİTE VE DÜZEYİNİN SÖZ KONUSU İMAR BÖLGELERİNDE YAŞAYAN NÜFUS ÜZERİNDE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI" adlı tez çalışması Enstitümüz Yönetim Kurulunun 03.09.2019 tarih ve 2019/17 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından **23/9/2019** ile Tezli Yüksek Lisans tezi olarak **kabul** edilmiştir.

Öğretim Üyesi Adı Soyadı

İmzası

Tez Savunma Tarihi : 24/09/2019

- 1) Tez Danışmanı: Prof. Dr. Zülküf GÜNELİ
- 2) Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Gökçen Firdevs YÜCEL CAYMAZ
- 3) Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Müge ÖZKAN ÖZBEK

(Handwritten signatures of the jury members and supervisor)

Not: Öğrencinin Tez savunmasında **Başarılı** olması halinde bu form **imzalanacaktır**. Aksi halde geçersizdir.

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Ataköy ve Şirinevler Mahallelerindeki Kentsel Donatı Elemanlarının Kalite ve Düzeyinin; Söz Konusu İmar Bölgelerinde Yaşayan Nüfus Üzerindeki Etkisinin Araştırılması” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografya’da gösterilenlerden oluştuğunu bunları atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim. (18/10/2019)

Yasir GÜNDÜZ

ÖNSÖZ

“Ataköy ve Şirinevler Mahallelerindeki Kentsel Donatı Elemanlarının Kalite ve Düzeyinin; Söz Konusu İmar Bölgelerinde Yaşayan Nüfus Üzerindeki Etkisinin Araştırılması” konulu tez çalışmamın ortaya çıkmasında bana her adımda büyük bir sabır ve özenle yol gösteren, değerli yorumlarını ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen tez danışmanım ve değerli hocam Prof. Dr. Zülküf Güneli’ye en içten teşekkürlerimi sunarım. Her anımda yanımda olan ve bitmeyen bir sabırla beni destekleyen, kıymetli zamanlarından ödünç almama izin veren canım eşime, anneme ve babama sonsuz teşekkür ederim.

Ağustos 2019

Yasir GÜNDÜZ

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ	vii
İÇİNDEKİLER	ix
ŞEKİL LİSTESİ	xi
ÖZET	xiii
ABSTRACT	xv
1. GİRİŞ	1
1.1 Çalışmanın Amacı ve Kapsamı	2
1.2 Çalışma Yöntemi	3
2. KENTSEL DONATI ELEMANLARI	5
2.1 Kentsel Donatı Kavramı	5
2.2 Kentsel Donatı Elemanlarının Sınıflandırılması	7
2.3 Kentsel Donatı Elemanları ile İlişkili Kavramlar	9
2.3.1 Yaşam kalitesi.....	9
2.3.2 Sürdürülebilirlik.....	10
2.3.4 Ekoloji.....	11
3. ATAKÖY VE ŞİRİNEVLER MAHALLELERİNİN KENTSEL DONATI ELEMANLARININ İNCELENMESİ	13
3.1 Ataköy Mahallesi ile İlgili Genel Bilgiler ve Çalışma Alanı	13
3.2 Şirinevler Mahallesi ile İlgili Genel Bilgiler ve Çalışma Alanı	15
3.3 Kentsel Donatı Elemanlarının Ataköy Ve Şirinevler Mahallelerindeki Kullanımları.....	17
3.3.1 Aydınlatma elemanları.....	17
3.3.2 Döşeme elemanları	20
3.3.3 Çöp kutuları	23
3.3.4 Kuşatma elemanları ve bariyerler	27
3.3.5 Çiçeklikler.....	30
3.3.6 Telefon kulübeleri.....	33
3.3.7 Oturma elemanları	36
3.3.8 İşaret Levhaları:	39
3.3.9 Otobüs ve minibüs durakları.....	42
3.3.10 Büfeler ve bankamatikler.....	44
3.3.11 Reklam ve duyuru panoları.....	48
3.3.12 Oyun-Spor-Performans alanları.....	51
3.3.13 Bisiklet yolu ve parkı.....	54
3.3.14 Sokak hayvanları için olanaklar.....	55
4. ATAKÖY VE ŞİRİNEVLER MAHALLELERİNİN DEMOGRAFİK YAPILARININ KARŞILAŞTIRILMASI VE DONATI ELEMANLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	57
4.1 Nüfus, Yaş Dağılımı ve Medeni Hal Verilerinin Karşılaştırılması	57
4.2 Eğitim Durumu, Sosyo-Ekonomik Statü Verilerinin Karşılaştırılması.....	61
5. SONUÇ ve DEĞERLENDİRME	67
KAYNAKLAR	69
ÖZGEÇMİŞ	71

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1.1: Makalenin Çalışma Şeması	3
Şekil 2.1: Kentsel Donatı Kavramı ile İlgili Bir Görsel	6
Şekil 2.2: Kentsel Donatının Sınıflandırılması.....	8
Şekil 2.3: Yaşam Kalitesi ile İlgili Bir Görsel.....	10
Şekil 2.4: Sürdürülebilirlik ile İlgili Bir Görsel.....	11
Şekil 2.5: Ekoloji ile İlgili Bir Görsel.....	12
Şekil 3.1: Ataköy Mahallesi Konumu	13
Şekil 3.2: Ataköy Mahallesi Çalışma Alanı	14
Şekil 3.3: Ataköy Mahallesi Kentsel Donatı Alanları	14
Şekil 3.4: Şirinevler Mahallesi Konumu	15
Şekil 3.5: Şirinevler Mahallesi Çalışma Alanı	16
Şekil 3.6: Şirinevler Mahallesi Kentsel Donatı Alanları	16
Şekil 3.7: Aydınlatma elemanları ile ilgili örnek görsel.....	17
Şekil 3.8: Aydınlatma elemanları ile ilgili örnek görsel.....	17
Şekil 3.9: Ataköy Mahallesi aydınlatma elemanları.....	18
Şekil 3.10: Şirinevler Mahallesi aydınlatma elemanları.....	19
Şekil 3.11: Döşeme elemanları ilgili örnek görsel	20
Şekil 3.12: Ataköy Mahallesi döşeme elemanları	21
Şekil 3.13: Şirinevler Mahallesi döşeme elemanları	22
Şekil 3.14: Çöp kutuları ile ilgili örnek görsel	23
Şekil 3.15: Çöp kutuları ile ilgili örnek görsel	24
Şekil 3.16: Ataköy Mahallesi çöp kutuları	25
Şekil 3.17: Şirinevler Mahallesi çöp kutuları	26
Şekil 3.18: Kuşatma elemanları ile ilgili örnek görsel	27
Şekil 3.19: Bariyerler ile ilgili örnek görsel	27
Şekil 3.20: Ataköy Mahallesi kuşatma elemanları ve bariyerler.....	28
Şekil 3.21: Şirinevler Mahallesi kuşatma elemanları ve bariyerler.....	29
Şekil 3.22: Çiçeklikler ile ilgili örnek görsel.....	30
Şekil 3.23: Çiçeklikler ile ilgili örnek görsel.....	30
Şekil 3.24: Ataköy mahallesi çiçeklik elemanları	31
Şekil 3.25: Şirinevler Mahallesi çiçeklik elemanları.....	32
Şekil 3.26: Telefon kulübeleri ile ilgili örnek görseller.....	33
Şekil 3.27: Ataköy Mahallesi telefon kulübeleri	34
Şekil 3.28: Şirinevler Mahallesi telefon kulübeleri	35
Şekil 3.29: Oturma elemanları ile ilgili örnek görsel	36
Şekil 3.30: Ataköy Mahallesi oturma elemanları	37
Şekil 3.31: Şirinevler Mahallesi oturma elemanları	38

Şekil 3.32: İşaret levhaları ile ilgili örnek görsel.....	39
Şekil 3.33: Ataköy Mahallesi işaret levhaları.....	40
Şekil 3.34: Şirinevler Mahallesi işaret levhaları.....	41
Şekil 3.35: Otobüs durakları ile ilgili örnek görsel.....	42
Şekil 3.36: Ataköy Mahallesi otobüs ve minibüs durakları.....	43
Şekil 3.37: Şirinevler Mahallesi otobüs ve minibüs durakları.....	44
Şekil 3.38: Büfeler için örnek görsel.....	45
Şekil 3.39: Bankamatikler için örnek görsel.....	45
Şekil 3.40: Ataköy Mahallesi büfe ve bankamatikler.....	46
Şekil 3.41: Şirinevler Mahallesi büfe ve bankamatikler.....	47
Şekil 3.42: Reklam ve duyuru panoları için örnek görsel.....	48
Şekil 3.43: Ataköy Mahallesi reklam ve duyuru panoları.....	49
Şekil 3.44: Şirinevler Mahallesi reklam ve duyuru panoları.....	50
Şekil 3.45: Oyun alanları için örnek görsel.....	51
Şekil 3.46: Spor ve performans alanları için örnek görsel.....	51
Şekil 3.47: Ataköy Mahallesi oyun-spor-performans alanları.....	52
Şekil 3.48: Şirinevler Mahallesi oyun-spor-performans alanları.....	53
Şekil 3.49: Ataköy Mahallesi bisiklet yolu-park alanları.....	54
Şekil 3.50: Ataköy Mahallesi sokak hayvanları için olanaklar.....	55
Şekil 4.1: Ataköy Mahallesi Nüfus Dağılımı.....	57
Şekil 4.2: Şirinevler Mahallesi Nüfus Dağılımı.....	59
Şekil 4.3: Ataköy Mahallesi Yaş Dağılımı.....	60
Şekil 4.4: Şirinevler Mahallesi Yaş Dağılımı.....	61
Şekil 4.5: Ataköy Mahallesi Nüfusunun Medeni Hali.....	64
Şekil 4.6: Şirinevler Mahallesi Nüfusunun Medeni Hali.....	64
Şekil 4.7: Ataköy Mahallesi Eğitim Durumu.....	66
Şekil 4.8: Şirinevler Mahallesi Eğitim Durumu.....	57
Şekil 4.9: Sosyo-Ekonomik Statü Grupları A-B-C1.....	59
Şekil 4.10: Sosyo-Ekonomik Statü Grupları C2-D.....	60
Şekil 4.11-12: Ataköy Mahallesi Sosyo-Ekonomik Statü Grupları Dağılımı.....	61
Şekil 4.13-14: Şirinevler Mahallesi Sosyo-Ekonomik Statü Grupları Dağılımı.....	65
Şekil 4.15: Ataköy Mahallesi Satılık Emlak Trendi.....	65
Şekil 4.16: Şirinevler Mahallesi Satılık Emlak Trendi.....	66

ATAKÖY VE ŞİRİNEVLER MAHALLELERİNDEKİ KENTSEL DONATI ELEMENLARININ KALİTE VE DÜZEYİNİN; SÖZ KONUSU İMAR BÖLGELERİNDE YAŞAYAN NÜFUS ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

ÖZET

Kentsel donatılar ve kentsel donatı elemanları, doğa ile insan arasındaki ilişkinin dengelenmesinde ve kent yaşam koşullarının iyileştirilmesinde etkili bir konuma sahiptir. Çeşitli sosyal ve rekreasyonel aktiviteler için kentlerde, kentsel donatılar bu aktivitelerin yapılması için önemli alanlardır. Aynı zamanda kentsel donatılar, kentin öncesi ve sonrası arasında ilişki kuran, kente kimlik kazandıran ve dokusunu oluşturulan mekanlardır.

Kent yaşam konforunun artırılması ve insan yaşamının zenginleştirilmesi için önemli olan kentsel donatı elemanlarının; Ataköy ve Şirinevler Mahallelerindeki yeterlilik değerlendirmesi ve bölgede yaşayan nüfus üzerindeki etkilerini araştırmak amacıyla bu tez çalışması gerçekleştirilmiştir. Kentli tarafından yoğun bir şekilde kullanılan, aynı zamanda kentin kimlik özelliklerini oluşturan donatı elemanlarının bulunduğu çevreye katkıları ve mekan ölçeğinde, tasarımları değerlendirilmiş olup; nüfus üzerindeki etkilerini anlamak için mahallelerin demografik yapıları incelenmiş ve karşılaştırmaları yapılmıştır.

Bu değerlendirme sonucunda seçilen kentsel donatı elemanlarının kent bütünlüğü içinde yaşam kalitesi, sürdürülebilirlik, ekolojik ve dokusal özellikleri analiz edilmiştir. Ataköy ve Şirinevler Mahallelerinde bulunan kentsel donatıların daha çok kentli tarafından kullanılabilmesi ve tasarımlarının geliştirilebilmesi bu çalışma kapsamındadır. Hedeflenen politikaların planlama aşamasında, peyzaj mimarlarının, şehircilerin ve mimarların ortak katkılarıyla belirlenmesi gerekmektedir.

Ataköy ve Şirinevler Mahallelerinin seçilme amacı, birbirine komşu aralarında yalnızca bir otoban yolu geçen, birbirlerine bir yaya köprüsü kadar yakın bu mahallelerin bu denli farklılıklar ortaya koyma sebeplerinden ötürüdür. Mahallede yaşayan kent sakinlerinin, eğitim, kültür ve ekonomik gelir farklılıkları karşılaştırılıp, kent yaşamına ve kentsel donatı elemanlarına ne ölçüde yansıdığı araştırılmıştır. Şirinevler Mahallesinin düzensiz, plansız yerleşimi ve gün geçtikçe artan aşırı nüfusunun nelere yol açtığı saptanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Kentsel donatı, Şirinevler, Ataköy, kentsel kimlik*

THE QUALITY AND LEVEL OF URBAN FURNITURES IN ATAKÖY AND ŞİRİNEVLER NEIGHBORHOODS; EXPLORATION OF THE EFFECT ON THE POPULATION LIVING IN THE ZONES

ABSTRACT

There is an effective option for adjusting urban facilities areas and furnitures, balancing the relationship between nature and man and improving urban living conditions. In urban areas for various social and recreational activities, urban facilities are important areas for carrying out these activities. At the same time, urban furnitures are the places where you choose the fabric that establishes the identity of the city.

Urban furniture elements, which are important for increasing the comfort of urban life and enriching human life. This thesis study, which is carried out with the aim of evaluating the competence assessment in Ataköy and Şirinevler Neighborhoods of the same district and its effects on the population living in the region, covers the elements of urban furniture which are used extensively by the citizens. The contribution of these urban elements to the environment and their designs have been evaluated on the scale of space; in order to understand their impact on the population, a survey was conducted with the local people.

As a result of this evaluation, quality of life, sustainability, ecological and textural characteristics of selected urban furniture elements within the whole city were analyzed. It is within the scope of this study that urban equipment in Ataköy and Şirinevler Neighborhoods can be used by more urban people and their designs can be developed. At the planning stage of the targeted policies, landscape architects, urbanists and architects should be determined with common contributions.

The purpose of selecting Ataköy and Şirinevler Neighborhoods is due to the reasons that these neighborhoods, which are close to each other as a pedestrian bridge, crossing only one highway road between each other. The differences in education, culture and economic income of the residents of the neighborhood are the first reasons that come to mind and are directly reflected in the urban life and urban furniture elements. Survey that we made with the neighborhood who lives there prove this. The irregular, unplanned settlement of the Şirinevler Neighborhood and the increasing population of the overly populated social areas and urban areas are becoming even more incapable of meeting the areas.

Keywords: *Urban furniture, Şirinevler, Ataköy, urban identity*

1. GİRİŞ

İnsanlar yerleşik düzene geçtiğinden bu zamana; köyler ve kasabalar kurmuş; nüfus, gelir düzeyi, teknik, bilim ve sanattaki yaşanan gelişmelerle doğru orantılı şekilde kentler kurmuş, yaşadığı kişisel mekânların yanı sıra; sanat, eğitim, ticaret, ibadet, eğlence gibi gereksinimleri için yerel yönetimler vasıtasıyla kalıcı ve örnek eserler meydana getirmişlerdir.

İnsanın gündelik yaşantısına kolaylık ve huzur verici; kentsel mekânların düzenlemeleri, yaşama mutluluk katan, uyumlu ve sağlıklı bir ortamı doğurmaktadır. Yaşanan kentteki dekorasyonun hareketlenmesinde kentsel donatıların çokça işlevi bulunmaktadır. “Kentsel donatılar; çok katlı binalarla veya ticaret merkezi, otopark gibi kullanımlarla çevrilmiş, üç boyutlu karakteri olan alanlarda mekânın rekreasyonel kullanımlar için zenginleştirilmesi, canlandırılması ve yapay çevrenin insanlar üzerindeki ruhsal baskı etkilerinin azaltılmasında etkin bir kaynak olarak önem kazanmıştır.” (Aykut 1997)

Bir yerleşme yeri, zaman ve mekân birliğinde, sürekli bir oluşum ve gelişim içinde olduğuna göre kentleşmenin meydana geleceği önceden kabul edilmiştir. Durum stabil değil dinamiktir. Planlama kavramının temel husuları ile birbiri aleyhindeki fonksiyonlar belirli bir hedefe doğru yöneltilir ve birbirleri arasında bir denge kurulmaktadır. Ancak kurulan bu denge, kentteki çeşitli konut, çalışma, dinlenme ve ulaşım bölgelerinin orantılı bir şekilde dağıtılmasına bağlıdır. Bu bölgelerin içinde yer alması gereken donatıların, bağlı buldukları iskân gruplarının nüfus, fizikî ve ekonomik özelliklerine, sosyal yaşantı tarzlarına göre sayı ve çeşitleri artmakta, yerleşme yerleri saptanmaktadır. (Çetiner 1991)

Kentsel tasarım ve kentsel dönüşüm gibi projeler uygulanmaya başlanması ile birlikte donatı kavramı yeniden gündeme gelmiş ve farklı mesleki gruplar arasında da tanımlanmaya başlamıştır. Donatı kavramının; düzenlemeye faydalı eylem ve donanım anlamları dışında, kent kavramı ile olan bağı ön plana çıkarılmıştır. Sürdürülebilirlik, ekoloji, yaşam kalitesi ve kent kimliği gibi değerler göz önünde bulundurularak, planlama-tasarım kapsamında tartışmaya açılmıştır. Planlama

kriterlerinin İmar Mevzuatı'nda belirtilen m²/kişi yoğunluğunun yanında, insan faktörü, coğrafi konum, iklim, bölgesel özellikler vb. yaşamsal ögeler ile beraber düşünülmesi gerekliliği anlaşılmıştır.

Kentsel donatılar; fizikî yapılanmayı düzenleyerek, kentsel işlevinin belirlenmesi ile ortaya çıkan, insan ve ihtiyaçları bağlamında ele alınmalıdır. Bir donatı ve donatı elemanı bir bölgede, bir kent birimi içinde yer alabilir ya da küçük sayılabilecek bir mekânda, büyük ölçekte kentsel alanda yer alması mümkündür. Burada önemli olan etken kentsel doku analizlerinin, ayrıntılı ve kapsamlı yapılabilmesi, çevre ile bir bütünlük içinde tartışılıp, planıcı ve tasarımcı meslek grupları arasında ortak karar alınabilmesidir. Kent tarihî gelişim süreci içinde yer almış olan kentsel donatılar ve donatı elemanları sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından, koruma ve geliştirme çalışmalarının yapılması önem arz etmektedir. Tarihsel süreç içerisinde var olan kentsel donatılar, kentliler tarafından algılanmak, bilinmek, önemsenmek gibi özelliklerinin gelişmesini sağlar.

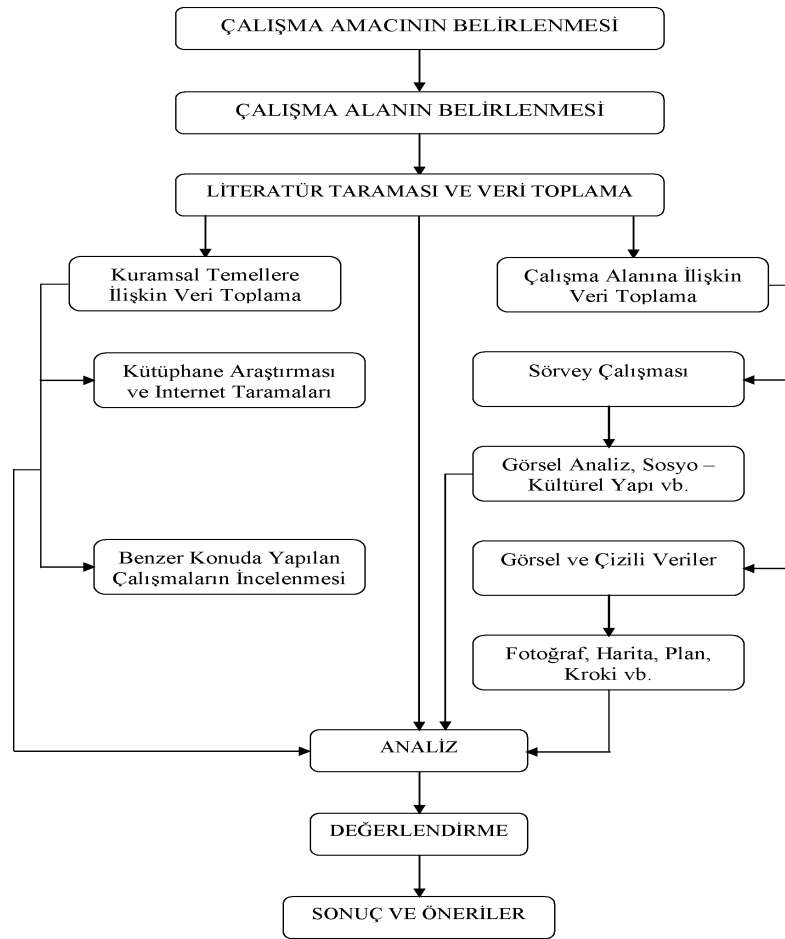
Kentsel donatı elemanlarının, bilimsel, ekolojik ve teknik, kriterler düşünülerek tasarlanması ve sürekliliğinin sağlanması, sonucunda modern ve yaşanabilir kent kavramı ortaya çıkar. (Sakal, 2007) Sosyal-kültürel-egitimsel ve ekonomik koşullar, tarafından şekillenen toplumsal yaşam biçimi, kentsel donatı, elemanlarının miktarı, kalitesi ve dağılımı, toplumun gelişmişlik düzeyinin çevreye, yansımaları olarak kendisini göstermektedir. (Başal, 2000)

1.1 Çalışmanın Amacı ve Kapsamı

Bu çalışmada kent dokusunun oluşmasında önemli bir rol oynayan Ataköy ve Şirinevler Mahallelerindeki kentsel donatı elemanlarının incelemesi yapılacaktır. Ayrıca bu mahallelerin kıyaslanması yapılacaktır. Bu iki mahallenin seçilme amacı da birbirine komşu olmasına rağmen aralarında bulunan ciddi farklardan ötürüdür. Canlı ve cansız kentsel donatı elemanları kentin her bölgesinde iyi ve kötü bakımlı veya bakımsız bir şekilde yer almaktadır. Bu donatıların yeterliliği ve bakımlı olması kent kimliğini de etkileyip kentlere farklı bir duruş sergilemektedir. Bu mahallelerin demografik yapıları incelenip kıyaslama yapılacaktır ve demografik yapılarının kentsel donatı elemanlarına etkileri anlaşılmasına çalışılacaktır. Eğitim, kültür ve ekonomik olguların yaşam yeri seçerken ne derece önemli olduğu saptanması hedefler arasındadır.

1.2 Çalışma Yöntemi

Bu makalede Ataköy ve Şirinevler Mahallelerinin kentsel donatı elemanları bizzat yerinde incelenmiş, fotoğraflandırılmış ve değerlendirilmiştir. Kentsel donatı ve ilgili kavramlar makaleler ve internet kaynaklarından yararlanılmıştır. Çalışma tablosu da Şekil-1.1’de gösterilmiştir. Ayrıca tüm verilerini Türkiye İstatistik Kurumundan alan Endeksa firması ile ortak çalışmalar sonucunda bu mahallelerin demografik yapıları araştırılmış ve karşılaştırılmıştır.

Şekil 1.1: Makalenin Çalışma Şeması

İncelenen Donatı Elemanları;

- “Altyapıya bağlı donatı elemanları; aydınlatma elemanları, kiosk, büfe, otobüs durağı, ATM, telefon-bilet-danışma kulübeleri”
- “Mekan ve tasarıma dayalı donatı elemanları; çiçek kasası, çöp kutusu, korkuluk, yön ve işaret levhaları, tanıtım panoları, oturma elemanları, oyun ve spor elemanları, yol ağaç ve koruyucuları.”

2. KENTSEL DONATI ELEMANLARI

2.1 Kentsel Donatı Kavramı

Farklı meslek disiplinlerinin konusu olan donatı, 90'lı yıllardan sonraki çalışmaların ve bilimsel verilerin artmasına rağmen kesin ve ortak bir terminolojiye sahip değildir.

Keleş'e (1980) göre donatı, "bir yerleşmenin işlevlerini yerine getirebilmesi için gerek duyulan kamusal kullanımların tümüdür. Donatı sözcüğü, genel olarak düzenlemeye yönelik donanımlardır" (Anonim 1987).

Çetiner'e (1991) göre donatı, "insanın ihtiyaçlarına cevap verecek ve gerekli yaşama ortamını sağlayacak tesislerin tümünü içeren çalışma alanları, dinlenme alanları, ulaşım alanları vb. alanlar ile barınmaya hizmet eden alanlar olarak tanımlanmaktadır."

İmar mevzuatında Sosyal ve Teknik Alt. Yapı olarak, ikiye ayrılan donatılar, yine aynı mevzuatla, çeşitli nüfus gruplarına göre asgari ölçütlerle sınırlandırılmıştır. Mevzuatta eğitim, sağlık, dini, sosyo-kültürel, idarî ve yeşil alan tesisleri sosyal donatı; elektrik, havagazı, içme ve kullanma suyu, kanalizasyon ve her türlü ulaştırma, haberleşme, açık ve kapalı otoparklar teknik donatı olarak tanımlanmıştır (Çiftçi, 1999).

"Bir başka deyişle, yerleşmenin fizikî oluşumunu düzenleyerek, kentsel işlevlerden kaynaklanan eylemleri gereksinmelere uygun olarak karşılayan ve insanları doğrudan ilgilendiren eğitim, sağlık, sosyal, kültürel, sanayi, dinlenme, eğlence, spor gibi eylemlerin içine girdiği, bölge ya da tesislerin tümünü kapsadığı gibi, bu bölgeleri birbirine bağlayan, ulaşım ve altyapı gibi donanımları ve mekânı düzenlemeye, çok yönlü kullanıma hazırlamaya yarayışlı tasarım eklentilerini de kapsayan bir kavramdır."(Sakal, 2007)

Şekil 2.1: Kentsel Donatı Kavramı ile İlgili Bir Görsel (URL-1)

Başal (2002) yaptığı çalışmada son yıllarda, hareketli ve sabit nitelikteki bütün elemanları kapsayan kavramları tanımlanıp kapsam ve özelliklerini açıklamıştır:

Donatmak; “birey, eşya, yapı, sanat yapıtı ya da canlı ve cansız varlıkların oluşturduğu mekânın görünüm ve işlevlerinin artırılması amacıyla yapılan etkinlik,”

Donatı; “mekânı çok yönlü kullanıma hazırlanmak üzere donatılması ya da çevrenin geliştirilmesine yönelik olarak eklenti ve katkıların tümü,”

Donatı elemanı; “sokak, cadde, bulvar ve meydanlarla park, bahçe ve rekreasyon alanları gibi kentsel ve kırsal karakterli ortak mekânlara yerleştirilen ve mekânsal kaliteyi artıran tasarım ürünleri,”

Kentsel donatı; “kentsel oluşum açısından landmark oluşturan, ulaşım arterleri, meydanlar, toplanma, oyun, spor ve rekreasyonda çözüm üreten, mimarî ya da anıtsal özellikleri ile kente kişilik, saygınlık, zarafet ve güzellik katan kalıcı elemanlar.”

Kentsel donatı alanları; “kent içindeki ulaşım arterleri, meydanlar, toplanma, oyun, spor ve rekreasyon aktivitelerinin gerçekleştirildiği, kentliyi bir araya getiren alanlar.”

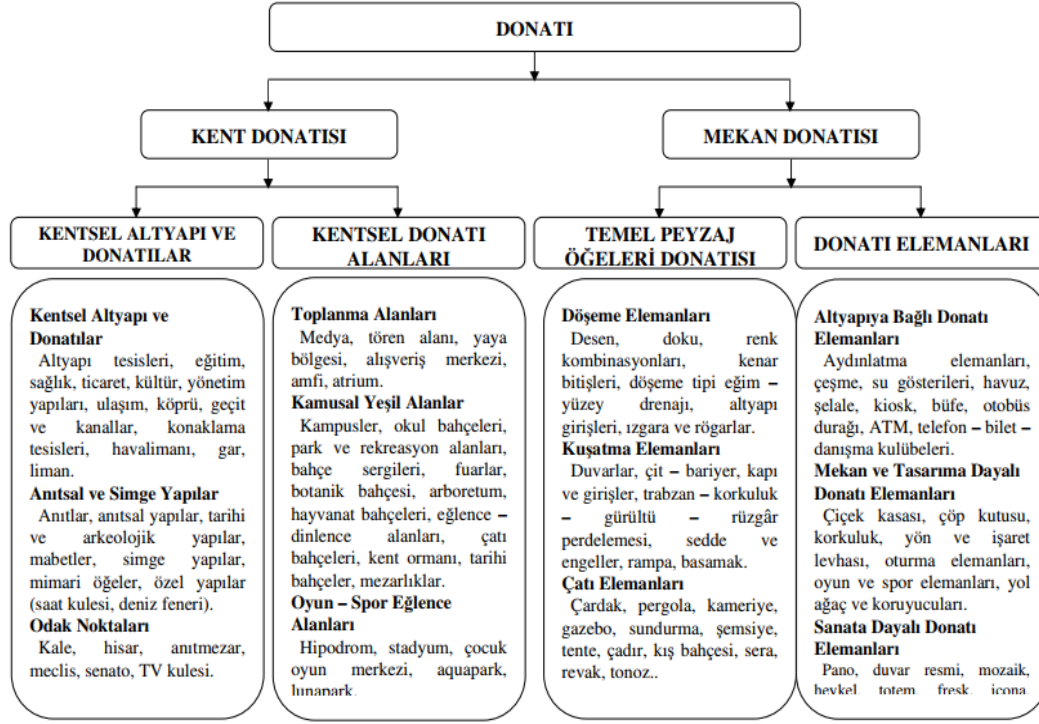
“Bir yerleşmedeki idarî hizmetleri gerçekleştirmek üzere kurulan yönetim tesislerinden, halkın rekreasyonel ihtiyaçlarını karşılayan yeşil alanlara ve spor alanlarına, çalışma eyleminin gerçekleştirildiği sanayi alanlarından, eğitim ihtiyaçlarının karşılandığı eğitim-öğretim tesislerine, sağlık sorunlarının çözümlendiği sağlık tesislerinden, sosyal ve kültürel gereksinimlerin karşılandığı sosyal-kültürel tesislere kadar kamusal ya da kamu yararlı, çevremizde cadde, sokak, yol, otopark, teras, yaya yolları ve meydanlar ile rekreasyonel amaçlı genel ya da özel kullanım

alanlarında yer verilen, oturma, barınma, korunma, kuşatma, danışma, aydınlatma, ulaşım, iletişim, oyun ve spor gibi işlevleri destekleyip güçlendiren, toplum yaşamını kolaylaştıran, kullanıcıların beğeni ve desteğini kazanan, kentsel ve kırsal alanda iç ve dış mekânlarda işlevsel, güvenli ve sağlıklı ortamların oluşumu üzerinde etkili her faaliyet donatı kapsamı içerisinde yer alır” (Başal 2002).

2.2 Kentsel Donatı Elemanlarının Sınıflandırılması

Çevre kalitesinin artırılması ya da mekânsal standartların yükseltilmesine yönelik istem ve toplumsal baskıların oluşumu; doğrudan bilgi birikimi, ekonomik güç, sosyal ve kültürel kimlik gibi dengelerinin kurulmasına bağlıdır. Donatı elemanı, tasarımı, üretimi, pazarlaması ve alana yerleştirilmek üzere seçiminde; çevre bilinci, görsel ve mimarî bütünlük, insancıl yaklaşımların, yanı sıra; ekolojik farklılaşmaları tolere edecek malzeme kullanımı, toplumsal gereksinimleri karşılamaya yönelik çok yönlü tanılamaların yapılması, uygulamanın başarısı için gerekmektedir (Başal 2002).

Çevre kalitesi, çağdaşlık ve gelişmişlik düzeyi göstergesi olarak; çevrede yer alan ticaret, eğlence, eğitim, spor, alışveriş merkezlerinin mimarî niteliğinin yanı sıra kentsel donatıların özellikleri, başarılı kullanımı ve dengeli dağılımı ile kullanıcıların eğitim, kültür, bilinç ve yaşam düzeylerinin değerlendirmesinde, parametre olarak alınmaktadır. Donatı elemanlarının etkin ve sürekli kullanımı, toplumun kültür düzeyi, kullanıcıların eğitim ve yaş ortalaması, kullanılan malzeme ve işçiliğin kalitesi ile doğru orantılıdır. Şekil 2.2’de Kentsel Donatının Sınıflandırması mevcuttur.

Şekil 2.2: Kentsel Donatının Sınıflandırılması (Başal, 2007)

-Altyapıya bağlı donatı elemanları: • Park, bahçe gezinti alanları ve ara sokak aydınlatmaları ile çok özel konumlu yaya yolları, patikalar vb. alanlar için aydınlatma araçları, ayrıca tünel, merdiven basamakları, havuz aydınlatma araçları, ışıklı bariyerler, zemin kaplamaları, kaldırım taşları, bahçe ve park çitleri, rögar kapakları, yaşlı ve özürllüler için rampalar, döşeme yarı mamul malzemeleri, bisiklet parkları. • Kent halkının zaman ayarını ve kavramını geliştirici meydan saatleri, termometre, barometre vb. ölçme araçları, çeşmeler, havuzlar, su gösterileri vb., • Turizm, reklâm vb. konular için bilgilenme ve reklâm ilân panoları, bayrak, flama, özel gün panoları, telefon ve benzeri iletişim araçları, telefon kabinleri, trafik için gerekli standartlara sahip trafik lambaları meydan lambaları, projektörler, trafik akış alanları için trafik işaret levhaları.

-Mekan ve tasarıma dayalı donatı elemanları: • “Çevreyi süsleyici ve yeşillendirici her türlü çiçeklikler, çiçek kasası, açık mekân gölgelikleri, üstü örtülü gezinti ve oturma yerleri, çatı örtüleri, • Konut çevresi, kültür-rekreasyon, dinlenme, bekleme, oyun vb. her türlü alan için açık mekân oturma üniteleri, banklar, sandalyeler, masalar vb., çocuk oyun üniteleri, oyun ve spor elemanları. • Yol ağaç ve koruyucuları, yön ve bilgilenme panoları, çevre temizliği için tek tek ya da sistem içinde temizlik araçları, çöp kovaları,

-Sanata dayalı donatı elemanları: • Pano, mozaik, heykel, totem, fresk, icona, biomozaik, seramik, çini”

2.3 Kentsel Donatı Elemanlarını ile İlişkili Kavramlar

2.3.1 Yaşam kalitesi

Kentleşme sürecinde teknolojik, sosyal ve politik alanlarda olan dönüşüm kaçınılmaz olarak kent mekânında değişime neden olmaktadır. Bu değişim aynı doğal ve yapılanmış çevrede yaşayan insanların, fiziksel ve psikolojik refahının algılanma durumu olan yaşam kalitesidir. Yaşam, sosyal, ekonomik, psikolojik ve fiziksel (doğal ve yapılanmış çevre) olmak üzere farklı çevrelerden oluşmaktadır. Yaşam kalitesi de bu çevrelerin ayrı ayrı kalitelerinin birbirleriyle etkileşimiyle ortaya çıkmaktadır. Yaşam kalitesi bileşenleri kültürden kültüre, ülkeden ülkeye değişebilir. Burada esas olan, temel faktörlerin (sağlık, spor, eğitim, alışveriş, ulaşım ve kültür hizmetleri ile konut ve güvenlik vb.) o toplum tarafından nasıl algılandığının ölçülmesidir (Bimtaş, 2003).

Nüfusça büyüyen, alanca yayılan kentler, özellikle ülkemizde plansız kentleşmenin sonucu olarak, kent sakinlerine giderek düşmekte olan bir yaşam standardı sunmaktadır. Nüfus artışının planlamanın önünde gitmesi, yeterince iş sahası ve konut sunumu yapılamayışı, gecekondulaşma, doğal kaynakların sorumsuzca tüketimi, trafik sorunu, toplumdaki sosyal dengesizliğin giderek artması kentsel yaşamı zorlaştırmakta, kentlilere sunulan gündelik yaşamındaki kaliteyi düşürmektedir (Bimtaş 2003).

Bireyin sosyal çevresi içinde yer alan öğeler ile yaşam kalitesi arasında ilişkiler bulunmaktadır. Yaşadığı çevrede, en küçük ölçekle konuttan metropoliten alana kadar yapılanmış çevrenin, kentsel donatı ve servislerin yaşam kalitesine katkıları vardır. Kentsel yaşam kalitesi olarak tanımlanan bu ilişkilerin yönü ve derecesi planlamaya yön vermesi açısından önem taşımaktadır. Bireyin yapılanmış çevreden hoşnutluğu algıladığı yaşam kalitesine etki etmektedir. Kentsel yaşam kalitesinin yüksek olduğu alanlar da bireylerin yaşamlarından ve çevrelerinden hoşnut olmasını, üretken olmalarını ve verimliliğin yüksek olmasını sağlamaktadır. Bu nedenle, kentlerdeki yaşam kalitesinin kullanıcılar tarafından değerlendirilmesi, kullanıcı tercih ve

isteklerini göz önünde tutulması gerek politikacılar ve gerekse plancılar için büyük önem taşımaktadır. Yapılacak planlama çalışmalarında etkili olmaktadır.

Şekil 2.3: Yaşam Kalitesi ile İlgili Bir Görsel (URL-2)

2.3.2 Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilirlik kavramı 1980’lerin sonlarından itibaren. “Brundtland Raporu” olarak da bilinen ve Birleşmiş Milletler’in Çevre ve Kalkınma Komisyonu tarafından yayınlanan “Ortak Geleceğimiz” adlı rapor ile tartışılmaya başlamıştır. Sürdürülebilirlik; bir toplumun, ekosistemin ya da sürekliliği olan herhangi bir sistemin işlevini kesintisiz, bozulmadan, aşırı kullanımla tüketmeden ya da sistemin hayati bağı olan ana kaynaklara aşırı yüklenmeden sürdürülebilmesi yeteneği olarak tanımlanmaktadır (Bimtaş, 2003).

İlk olarak sadece çevre ile ilgili konularda kullanılan kavram, bugün çok daha geniş bir şekilde ele alınmaktadır. Çünkü bugün anlaşılmıştır ki çevrenin korunması ve gelecek kuşaklara tahrip edilmeden bırakılabilmesi için sadece çevre ile ilgili politikalar üretip uygulamak yeterli değildir. Doğal dengeleri korumak için ekonomik ve sosyal sürdürülebilirliklerin sağlanması da şarttır. Bugün hepsi bir bütün olarak ele alınmaya başlanmış ve bunları destekleyecek, sürdürülebilirliğin uygulama sürecini daha kolay ve kalıcı kılacak, sürdürülebilir kalkınma, sürdürülebilir gelişme, sürdürülebilir kentleşme, sürdürülebilir yerleşme gibi kavramlar da kullanılmaya başlanmıştır.

Sürdürülebilirlik kavramı günlük yaşamın her alanıyla özellikle “mekân” ile olan ilişkisi oldukça önem kazanmaktadır. Çünkü gittikçe artan alan kullanımı nedeniyle. (kentlerde ve kent merkezlerinde) “mekân” olgusunun da sürdürülebilir olmasının

gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Mekân konusu, sürdürülebilirlik kavramı ile birlikte incelenen konular arasında geri dönüşümü en zor hatta imkânsız olan bir konudur. Olaya inşaat açısından bakılacak olursa bir mekânın inşaatla dolduktan sonra yeniden açık alan yaratılması mümkün olmamakta, mümkün olsa bile çok büyük maddi külfetler getirmektedir. Bu sebeple mekân ile birebir ilişkisi olan planlamanın da sürdürülebilir olması gerekmektedir. Ülkemizde özellikle büyük kentlerimizde mekân üzerinde öncelikle yapılar yerleşmekte, daha sonra o bölge için planlama çalışmaları yapılmaktadır. Bu şekilde yapılan planlama çalışmaları başarılı olmamakta, bölgede yaşayan nüfus için gerekli donatı alanları planlarda ayırlamamakta, ayrılrsa bile çok yetersiz kalmaktadır.

Şekil 2.4: Sürdürülebilirlik ile İlgili Bir Görsel (URL-3)

2.3.4 Ekoloji

Günümüz kent planlama pratiği doğal kaynakları ve çevreyi bir veri olarak dikkate almaktadır. Çeşitli ülkelerdeki uygulamalar, plan oluşturma safhasında çevresel kaynakların analizinin yapıldığını ve plan kararlarının oluşturulmasında gözetildiğini göstermektedir. Bu yolla planlamaya “ekoloji” kavramının entegre edilmesi ile oluşan ekolojik planlama anlayışı, temelde şimdiye kadar kısıtlı bir çerçevede, ele alınan “çevre” kavramının sürdürülebilirlik perspektifi içinde ele almaya çalışmaktadır (Cengiz ve Cenk 1998).

1990’lı yılları kent ekolojisi dönemi olarak adlandırılan uzmanlar 1984 yılında UNESCO MAB Grubunun Suzdal’da yapılan Kentsel Planlamada Ekolojik yaklaşımlar. konulu sempozyumda ekolojik kent kriterleri için şu ilkeleri önermiştir:

- Ekolojik koruma için stratejiler (doğal alanların tespiti, flora ve faunanın korunması, hava, toprak, su kirliliğinin denetimi),
- Ekolojik Altyapı (Kentsel mekân organizasyonu ile açık ve yeşil alan sistemi ilişkisi),
- Tarihi çevrenin korunması (Tarihe tanıklık edebilmek amacıyla geçmişin korunması) (Arslan 1991).

Günümüzde kentlerin yalnızca insanların barınma gereksinimini karşılayan yapılardan oluşmadığı, toplu yaşam sonucu bir dizi ortak ya da kişisel gereksinimleri karşılayan birimleri de kapsadığı kesindir. Uygarlık derecesi, kültür yapısı, yaptırımların etkisi ya da ekonomik yapı farkları değişiklikler doğurur. İşte kentsel yaşamın nitel ve nicel yoğunlaşması sonucu doğal gereksinimler donatıları oluşturur. Bunlar dinlenme, eğlenme, kültür, eğitim, sağlık, ticaret, spor, yönetim, ulaşım, kamu hizmetleri alt yapı gibi uzmanlaşmış olan birimler bütünüdürler. Bu birimlerle ilişkili olarak kent ormanları, kentsel tarım alanları, kent doğal alanları, kent park ve bahçeleridir.

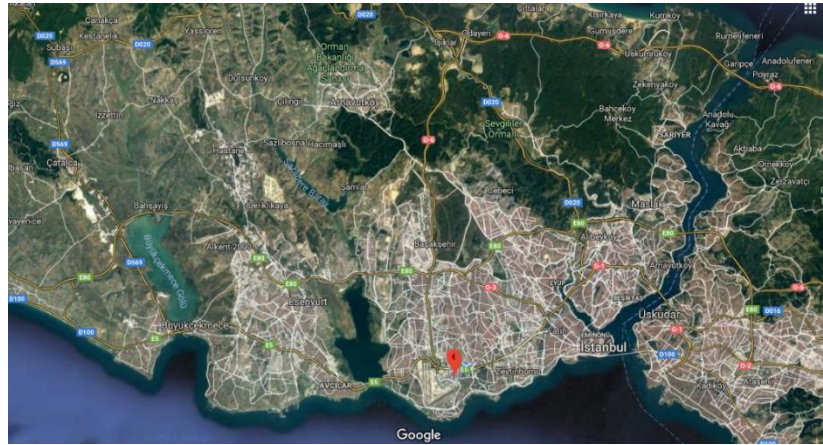
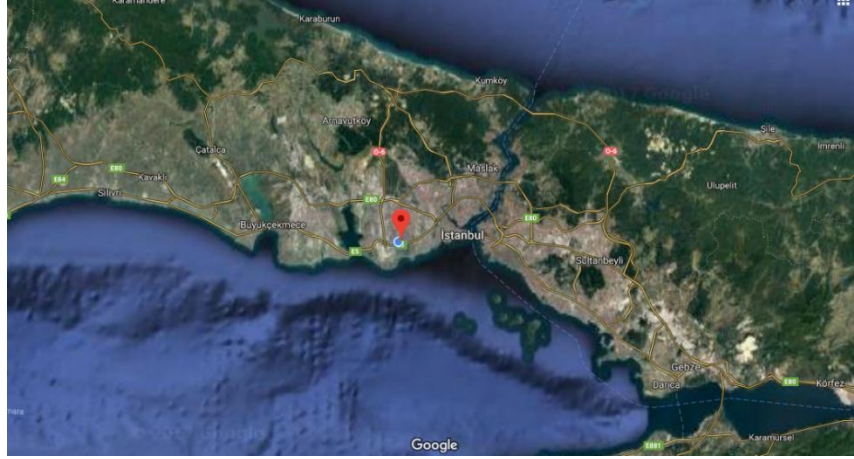
Şekil 2.5: Ekoloji ile İlgili Bir Görsel (URL-4)

3. ATAKÖY VE ŞİRİNEVLER MAHALLELERİNİN KENTSEL DONATI ELEMANLARININ İNCELENMESİ

3.1 Ataköy Mahallesi ile İlgili Genel Bilgiler ve Çalışma Alanı

Ataköy, İstanbul'un Bakırköy ilçesinde yer alan bir semt olup Türkiye'de uygulanmış ilk uydu kent projelerinden biridir. Yunus Emre Kültür Merkezi, Bakırköy Belediye Konservatuvarı, Galleria Alışveriş Merkezi, Ataköy Marina, Atrium AVM gibi kurum ve merkezleri de semt içinde bulunur. Semtin İstanbul'daki en düzenli bölgelerin başında geldiği söylenebilir. Bulundurduğu sosyal ve yeşil alanlar ile planlı yerleşimi ile ve kentsel donatı alanları ve elemanları ile diğer tüm semtlere örnek teşkil edecek niteliktedir.

Ataköy Mahallesinin konumu;

Şekil 3.1: Ataköy Mahallesi Konumu (URL-5)

Ataköy Mahallesiindeki çalışma alanı;

Şekil 3.2: Ataköy Mahallesi Çalışma Alanı(URL-6)

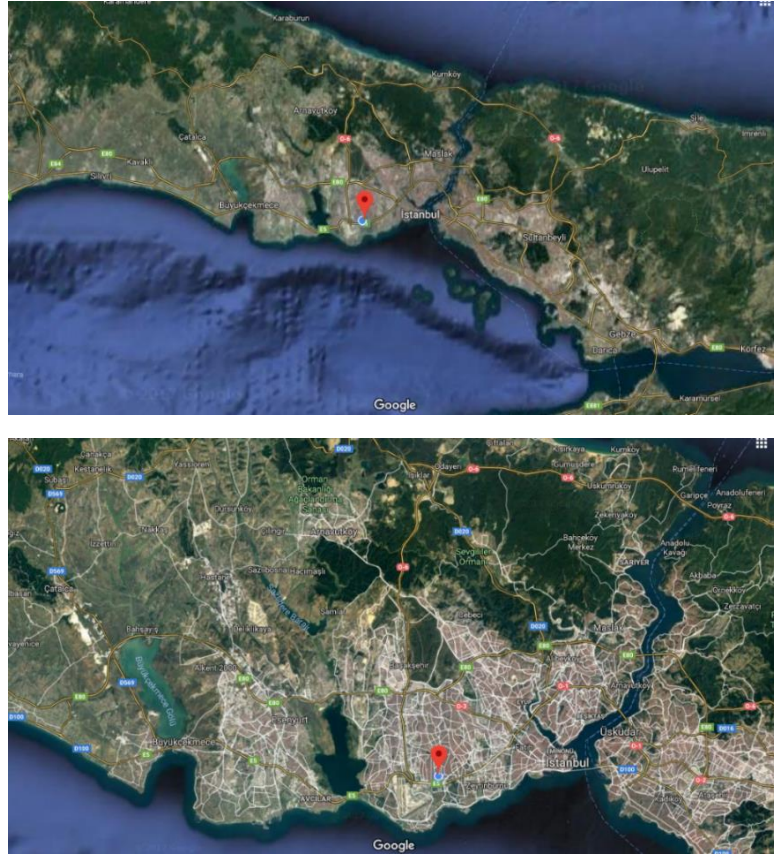

Şekil 3.3: Ataköy Mahallesi Kentsel Donatı Alanları (İstanbul Belediyesi Harita ve Şehircilik)

3.2 Şirinevler Mahallesi ile İlgili Genel Bilgiler ve Çalışma Alanı

Şirinevler, İstanbul'un Bahçelievler ilçesine bağlı mahalle. 1964 yılında mahalle olmuştur. İlk yerleşimin Megaralıların İstanbul'a gelişlerinden itibaren sebze ve meyve bahçesi olarak kullanılan geniş ovadır. Tavukçu Deresinin Eski Bağlardan, Mahmutbey Yolunun altı,(Hürriyet Mahallesi kesimi) Eski E-5 yolu diye bilinen alanın iki tarafı. Şirinevler Mahallesi'dir. Ataköy Mahallesi ile E-5 üzerindeki köprü ile birbirine bağlanır ve E-5 yolunun bir tarafı Şirinevler Mahallesi diye adlandırılmışken diğer tarafı da Ataköy Mahallesi olarak adlandırılmıştır. Köprüden bakıldığında iki mahalle arasında çok ciddi farklılıklar göze çarpmaktadır. Böyle komşu iki mahalle arasındaki fark da tartışmaya açık önemli bir konudur. Şirinevler Mahallesindeki düzensiz, plansız ve çarpık yerleşme sonucu, sosyal ve yeşil alanların azlığı, dolayısıyla kentsel donatı elemanları yetersizliği ve buna bağlı yaşam kalitesinin düşük olması kaçınılmaz bir sona doğru gitmiştir. Son yıllarda artan aşırı nüfus ve ülkeye dışarıdan gelen göçmenlerden nasibini alan mahalle artık ciddi şekilde haddinden fazla kalabalıklaşmıştır.

Şirinevler Mahallesinin konumu;

Şekil 3.4: Şirinevler Mahallesi Konumu (URL-5)

Şirinevler Mahallesiindeki çalışma alanı;

Şekil 3.5: Şirinevler Mahallesi Çalışma Alanı(URL-6)

Şekil 3.6: Şirinevler Mahallesi Kentsel Donatı Alanları (İstanbul Belediyesi Harita ve Şehircilik)

3.3 Kentsel Donatı Elemanlarının Ataköy Ve Şirinevler Mahallelerindeki Kullanımları

3.3.1 Aydınlatma elemanları

Aydınlatma direkleri kentsel alanlarda kullanılan hava karardığında mekanı güvenlik ve koruma açısından aydınlatılmasını sağlar. Dış mekan aydınlatmasında temel amaç dış mekan elemanlarının işlevi, biçimi ve dokusunu ortaya çıkaran bir aydınlatmanın yapılmasıdır. Aydınlatma armatürü seçimi yapılırken kullanılacak aydınlatma tekniği kadar, armatürlerin uzun yıllar çeşitli hava koşullarına dayanıklılık, sağlamlık ve renk gibi fiziksel, mimari stil ve peyzajla uyumu gibi görsel özellikleri de göz önünde tutulmalı ve bu elemanların mimariyi tamamlayıcı ve süreklilik arz eden bahçe mobilyaları gibi hizmet ettiği unutulmamalıdır (Burultay 2001).

Aydınlatma elemanları buldukları mekan ve iklim koşullarına uyum sağlayabilen, dayanıklı beton, cam, sac, alüminyum, galvanize çelik gibi malzemelerden yapılabilir.

Şekil 3.7: Aydınlatma elemanları ile ilgili örnek görsel (URL-7)

Şekil 3.8: Aydınlatma elemanları ile ilgili örnek görsel (URL-8)

Ataköy Mahallesi aydınlatma elemanları;

Şekil 3.9: Ataköy Mahallesi aydınlatma elemanları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Ataköy Mahallesindeki aydınlatma elemanları Şekil 3.9’da örneklerle sunulmuştur. Mahallenin aydınlatma elemanları cadde ve sokaklarda sürekliliği ve model birliği sağlanmış olup, birbirleri arasındaki mesafeler de uygun ölçülerdedir. Genel olarak bakımlarının da yapıldığı gözlemlenmektedir. Bazı aydınlatma elemanlarının da yüksekliklerinden faydalanarak mahallenin güvenliği açısından güvenlik kameraları yerleştirilmiştir. Ana caddelerde aydınlatma direkleri haricinde dekoratif olarak da bazı aydınlatma öğeleri kullanılmıştır. Ayrıca her sitenin de kendi içinde ve sınırlarında bulunan aydınlatma elemanları da mahallenin güvenliği açısından önemli katkıda bulunmaktadır.

Şirinevler Mahallesi aydınlatma elemanları;

Şekil 3.10: Şirinevler Mahallesi aydınlatma elemanları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Şirinevler Mahallesindeki aydınlatma elemanları Şekil 3.10’da örneklerle sunulmuştur. Mahallenin aydınlatma elemanları genel olarak yeterli gözlemlenmiş olup, cadde ve sokaklarda süreklilik sağlanmıştır. Aydınlatma elemanlarının birbirleri arasındaki mesafeler de düzenli olarak ayarlanmıştır ve model bütünlüğü sağlanmıştır. Akşam yapılan gözlemlerde bazılarının bozuk olup yanmadıkları tespit edilmiştir, bu konuda bakımlarının daha sık yapılması gerekmektedir.

3.3.2 Döşeme elemanları

Döşeme elemanları peyzaj çalışmalarının temel ögesi olup, üç boyutlu mekanın zeminini oluşturmaktadırlar. Her ne amaçla, fonksiyon gerekliliğiyle ve estetik kaygılarla. Oluşturulursa oluşturulsun, mekanların zeminleri de çeşitli kaplama malzemeleriyle döşenmelidir. Bu malzemeler suni kaplama malzemeleri olabileceği gibi doğal malzemeler de olabilir. Kent dokusunu önemli şekilde etkileyen ve belirleyen döşeme elemanları, özenle seçilmeli ve uygulanmalıdır. Kullanıcıların yani vatandaşların ergonomik açıdan kullanımlarına uygun olmalıdır.

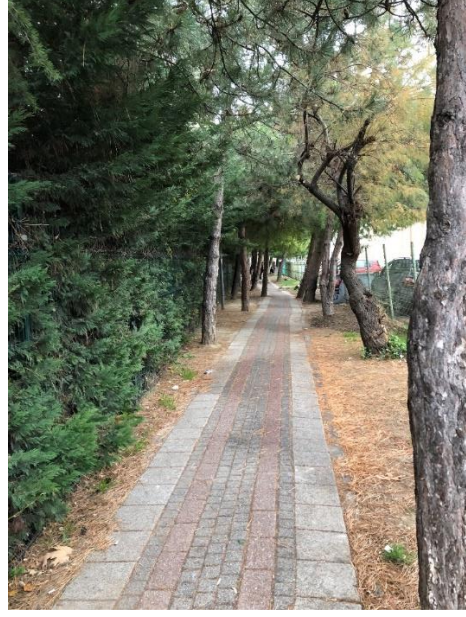
Estetik ve güvenli taban elemanları seçiminde dikkat edilecek belli başlı kriterler şunlardır (Güney ve ark. 1996);

- Taban elemanları işlevsel olmalıdır.
- Görsel ve estetik bir değer taşımalıdır.
- Sağlam ve dayanıklı olmalıdır.
- Ekonomik faktörler göz önüne alınmalıdır.
- Uygulaması kolay olmalıdır.
- Güvenli olmalıdır.
- Bakımı kolay olmalıdır.

Şekil 3.11: Döşeme elemanları ilgili örnek görsel (URL-9)

Ataköy Mahallesi döşeme elemanları;

Şekil 3.12: Ataköy Mahallesi döşeme elemanları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Ataköy Mahallesindeki döşeme elemanları Şekil 3.12’de belirtilmiştir. Bu mahalledeki döşeme elemanları genel olarak belli simetrik şekiller kullanılarak uygulanmış olup, döşeme elemanlarının sürekliliği, kaldırımlarda ve yürüyüş yollarında sağlanmıştır. Ataköy Mahallesindeki döşeme elemanları ergonomik olarak gözlemlenmiş olup deforme olan kısımlar görülmemiştir, bu da bakımlarının iyi yapıldığı anlamına gelmektedir.

Ayrıca döşeme elemanlarının en büyük sıkıntılarında biri olan kullanıcıların çöpleriyle kirletmesi olup, Ataköy Mahallesi'nde bu tarz bir sıkıntı gözlemlenmemiştir. Halkın kültürel bakımdan da bilinçli olması bu konuda önemli bir faktördür.

Şirinevler Mahallesi döşeme elemanları;

Şekil 3.13: Şirinevler Mahallesi döşeme elemanları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Şirinevler Mahallesi'ndeki döşeme elemanları Şekil 3.13'de sunulmuştur. Mahalledeki döşeme elemanlarının genel olarak sürekliliği sağlanmış olup, görme engelli vatandaşlar için onlara özel şeritli döşeme elemanları kullanılmıştır. Yer yer bu özel şeritli döşemeler kesintiye uğradığı gözlemlenmiştir.

Şirinevler Mahallesiindeki kullanıcıların yoğun olması, bunun ötesinde bu mahalle ile ilgilenen belediyenin de sorumsuzlukları sayesinde bazı noktalarda uzun süredir tahrip olmuş ve onarılmayı bekleyen döşeme elemanı göze çarpmıştır. Ayrıca mahalle sakinlerinin kirletme ve çöp konusunda Ataköy Mahallesi kadar duyarlı olmadığı tespit edilmiştir.

3.3.3 Çöp kutuları

Dış mekanlarda değişik yapı ve büyüklükte planlanan, alanın kirlenmesini önlemek amacı ile çeşitli yerlere farklı biçimlerde konumlandırılan donatı elemanlarıdır. Daha çok işlevsel amaçlar için kullanılan çöp kutuları bazı durumlarda diğer donatı elemanlarıyla birlikte tasarlanabilirler. Çöp kutuları dış mekan kullanım birimleri ve yaya sirkülasyonu ile doğrudan ilişkili olacak şekilde konumlandırılmalıdır. Ayrıca kent dokusunun kirlenmemesi için yeterli sayılarda bulunmalıdır, kullanıcılar bu konuda teşvik edilmelidir. Kullanış bakımından ergonomik modeller kullanılmalı ve çöp kutusuna dokunmadan çöpler atılabilmelidir. Büyük çöp kutularında ayakla açılır veya sensörlü mekanizmalar kullanılmalı küçük çöp kutuları da yeterli mesafelerde olmalı ve sıkça boşaltılmalıdır.

Şekil 3.14: Çöp kutuları ile ilgili örnek görsel (URL-10)

Şekil 3.15: Çöp kutuları ile ilgili örnek görsel (URL-11)

Ataköy Mahallesiindeki çöp kutuları;

Şekil 3.16: Ataköy Mahallesi çöp kutuları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Ataköy Mahallesiindeki çöp kutuları Şekil 3.16’da gösterilmiştir. Farklı modellerde bulunan çöp kutuları mahalledeki bilinçli kullanıcılar sayesinde işlevini yerine getirerek çevre kirliliğini yok denecek kadar aza indirmiştir. Bunda çöp kutularının yeterli sayıda ve mesafede olması da etkili bir durumdur. Çok nadir bir veya iki noktada çöp kutusu dışında çöpler gözlemlenmiştir.

Şirinevler Mahallesiindeki çöp kutuları;

Şekil 3.17: Şirinevler Mahallesi çöp kutuları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Şirinevler Mahallesiindeki çöp kutuları Şekil 3.17’de gösterilmiştir. Çöp kutuları mahallenin nüfus yoğunluğuna birçok yerde yetmediği gözlemlenmiştir. Bunu yer yer çevre kirliliğinden ve yer yer ağaçların altına bırakılan çöplerden anlamak mümkündür. Çöp kutularının artırılması ve toplumun bilinçlendirilmesi şarttır. Genel olarak bakımsız tespit edilen bazı çöp kutuları onarılarak daha kullanışlı hale dönüştürülmelidir.

3.3.4 Kuşatma elemanları ve bariyerler

Bariyerlerin temel işlevleri geçiş güvenliğini sağlamak, tehlikeli olabilecek geçişleri önlemektir. Taşıt yolu ve tali yol çıkışları ile, yaya-taşıt yolu kesişmesinde iyi çözümlenmiş ve kentsel yaşam kalitesine katkıda bulunan detay ve uygulamalar yaya güvenliğini sağlamakta, kentlilerin kullanımını da özendirilmektedir. Kullanım amacı ve kullanıldığı yere göre mahremiyeti sağlama, dış etmenlerden korunma, sınırları belli etme gibi fonksiyonlar üstlenirler. Üstlendikleri bu fonksiyonlar onların boyutunu ve yapı malzemesini etkiler. Araç yolu ve yaya yolunu birbirinden ayırarak güvenliği ön planda tutar bu kentsel donatı elemanları. İşlevleri doğrultusunda tasarlanarak bazen bir peyzaj ögesi olarak ağaç, çalılıklar, sarmaşıklar vb. elemanlar kullanılarak da yapılabilir bazen de metal korkuluklar, bariyerler vb. elemanlar kullanılarak da uygulanabilir.

Şekil 3.18: Kuşatma elemanları ile ilgili örnek görsel (URL-12)

Şekil 3.19: Bariyerler ile ilgili örnek görsel (URL-13)

Ataköy Mahallesiindeki kuşatma elemanları ve bariyerler;

Şekil 3.20: Ataköy Mahallesi kuşatma elemanları ve bariyerler (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Ataköy Mahallesiindeki kuşatma elemanları ve bariyerler Şekil 3.20’de sunulmuştur. Mahalledeki bariyer elemanları yayaların güvenliği ve kullanıcıların mahremiyeti açısından oldukça düzenli ve yeterlidir. Araç yolu ile yaya yolu bariyerler ve taşlar ile ayrılırken, her sitenin de kendi sınırlarında çalılıklarla veya demir çitlerle oluşturulan kuşatma elemanları site içindeki alanın mahremiyetini sağlamaktadır. Ayrıca tüm

kamusal alanlarda ve nüfus sirkülasyonunun çok olduğu alanlarda insan güvenliği ön planda tutularak çeşitli bariyerler uygulanmıştır.

Şirinevler Mahallesiindeki kuşatma elemanları ve bariyerler;

Şekil 3.21: Şirinevler Mahallesi kuşatma elemanları ve bariyerler

(Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Şirinevler Mahallesiindeki kuşatma elemanları ve bariyerler Şekil 3.21’de gösterilmiştir. Kuşatma elemanları pek fazla gözlemlenmemiştir, bunun sebebi de apartmanların kendilerine ait bahçeleri olmamasındandır. Yalnızca kamusal bazı

alanlarda, parklarda kuşatma elemanlarına rastlanmıştır. Ayrıca araç yolu ve yaya yolunu ayıran bariyerler yer yer metalden olup yer yer taştan yapılmıştır.

Çoğu kaldırımda mevcut olup yeterli tespit edilmiştir. Kaldırım kenarlarındaki bariyerler yayaların güvenliği açısından olup aynı zamanda yer yer görülen araçların kaldırımlara park etmelerini önleme amaçlıdır.

3.3.5 Çiçeklikler

“Bitki için yaşama ortamı sağlayan, estetik ve işlevse amaçlar için kullanılan donatı elemanlarıdır. Bitki kasaları, kullanıldıkları mekana estetik değerler kattıkları gibi bazı durumlarda sınırlayıcı eleman olarak da görev yaparlar. Mekanlara renk ve canlılık kazandıran, görünüşü zenginleştiren bu elemanlar, yaya yolu kenarlarında, kentsel parklarda, oturma-dinlenme mekanlarında ve spor alanı gibi rekreasyonel alanlarda kullanılmaktadırlar. Bitki kasalarının tasarımında en önemli nokta bitki gelişmesini teşvik edici her türlü konforun sağlanmasıdır. Kasada bitki materyalinin ihtiyaç duyduğu miktarda saksı harcı yer almalı, bitki için yeterli suyu depolayabilmeli, yeterli drenajı sağlamalı, bakım ve sulama hizmetlerinin kolayca yürütülebileceği bir yapı göstermelidir.”

Şekil 3.22: Çiçeklikler ile ilgili örnek görsel (URL-14)

Şekil 3.23: Çiçeklikler ile ilgili örnek görsel (URL-15)

Ataköy Mahallesiindeki çiçeklik elemanları;

Şekil 3.24: Ataköy mahallesi çiçeklik elemanları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Ataköy Mahallesiinde bulunan çiçeklik elemanları Şekil 3.24'de belirtilmiştir. Araştırma alanında bu donatı elemanlarının birçok yerde kullanıldığı tespit edilmiş olup zaten yeşillik, peyzaj alanı yoğunluğu yeterli olan Ataköy Mahallesiinde kent dokusunun estetiğini arttırmıştır. Ayrıca kamusal alanların girişlerinde, sitelerin girişlerinde estetik kullanımının yanı sıra işlevselliği ile de göze çarpmaktadır çünkü aynı zamanda sınırlayıcı elemanlar olarak kullanılmaktadırlar.

Bir diğer kullanım t¼r¼ de kaldırımlarda çiçeklik bantları sayesinde yaya yolu ve bisiklet yolları birbirinden ayrıştırılmıştır.

Şirinevler Mahallesiindeki çiçeklik elemanları;

Şekil 3.25: Şirinevler Mahallesi çiçeklik elemanları (Yasir G¼nd¼z, Aralık 2018)

Şirinevler Mahallesiindeki çiçeklik elemanları Şekil 3.25’de gösterilmiştir. Araştırılan alanda ve Şirinevler Mahallesi genelinde yeşil alan ve peyzaj alanı sayısı bir elin parmaklarını geçmeyecek kadar azdır ve bölgedeki aşırı nüfus yoğunluğuna yetersiz gelmektedir. Bu oranda çiçekliklerin sayısı da bir hayli düşüktür. Bazı ana cadde ve sokakların kaldırımlarında bulunan tekil ağaçlar ile yeşillendirilmeye çalışılsa da bitki örtüsünün yetersiz olduğu ilk bakışta gözlemlenmektedir.

3.3.6 Telefon kulübeleri

Telefon kabinleri, kent halkının iletişim sağlamak amacı ile kullandıkları donatı elemanlarıdır. Bu nedenle kolay ulaşılabilen noktalarda yer almalı, bakım ve onarım çalışmaları sürekli yapılmalı, estetik açıdan da diğer donatı elemanları ile uyumlu olmalıdır. Aynı zamanda engelli kullanıcıların da erişim sağlayacağı nitelikte olması önemlidir.

Şekil 3.26: Telefon kulübeleri ile ilgili örnek görseller (URL-16, URL-17)

Ataköy Mahallesiindeki telefon kulübeleri;

Şekil 3.27: Ataköy Mahallesi telefon kulübeleri (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Ataköy Mahallesiindeki telefon kulübeleri Şekil 3.27’de belirtilmiştir. Araştırma alanındaki bulgulara göre telefon kulübeleri Ataköy merkezde Türk Telekom Binasının önünde merkezi bir bölgeye 6 adet konumlandırılmış olduğu tespit edilmiştir. Her ne kadar bulunduğumuz yıllarda artık işlevsel olarak iletişim tamamiyle cep telefonları ile sağlanıyor olsa da ankesörlü telefonlar da nadiren kullanıcıların işine yaramaktadır.

Şirinevler Mahallesi telefon kulübeleri;

Şekil 3.28: Şirinevler Mahallesi telefon kulübeleri (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Şirinevler Mahallesinde bulunan telefon kulübeleri Şekil 3.28’de gösterilmiştir. Araştırılan bölgede yalnızca Fetih Caddesi üzerinde Şirinevler Merkeze yakın bir alanda 3 adet telefon kulübesi gözlemlenmiş olup, bunların bakımsız oldukları, üzerlerine onlarca reklam ve afiş asıldığı tespit edilmiştir. Halkın bu konuda çeşitli kamu spotlarıyla bilinçlendirilmesi gerektiği önerilmektedir.

3.3.7 Oturma elemanları

Bu tip donatı elemanları basit yapılaş tarzına sahip, olabildiğince az parçalı, dış koşullardan etkilenmeyen malzeme tiplerinde ve uzun ömürlü olmalıdırlar. Oturma elemanları ergonomik, rahat ve davet edici görünmelidir. Kullanılmadığı zamanlarda bile bir plastik eleman özelliği taşıyabilmelidir. Konumunun uygun olması yanında, peyzaj hatlarına uyumluluğu ve üzerine konulduğu zeminin fonksiyonunu destekleyebilecek niteliklere sahip olmalıdır (Yurtdaş 1994). Oturma elemanı seçilirken kullanıcının o elemanı ne kadar süre kullanmasının istendiği göz önünde tutulmalıdır.

Peyzaj mimarlığı dış mekan tasarım düzeninde insanların konforu kadar, onların yorulan fiziki yapılarının dinlendirilmesi için kullanılan konstrüktif elemanlardır (Uzun, 1992). İnsanların dinlenmek, oturmak, izlemek veya gözlem yapmak amacı ile uzun ve kısa süreli kullandıkları donatılardır.

Oturma elemanlarının boyutları, malzemesi ve tasarımı kullanıcıların fiziksel konforunu doğrudan etkileyecektir. Açık alanlarda kullanılan hareketli sandalyeler, parklarda kullanılan banklara ve diğer oturma elemanlarına alternatif olarak karşımıza çıkarlar (Yücel, 2006).

Şekil 3.29: Oturma elemanları ile ilgili örnek görsel (URL-18)

Ataköy Mahallesiindeki oturma elemanları;

Şekil 3.30: Ataköy Mahallesi oturma elemanları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Ataköy Mahallesiindeki oturma grubu elemanları Şekil 3.30'da sunulmuştur. Araştırılan mahalledeki oturma elemanları genel olarak ahşap malzemeden yapılmış olup peyzaj ve çevreleri ile estetik bütünlük sağlayacak şekilde boyanmıştır. Genel olarak bakımlı ve düzenli oldukları, ayrıca yayaların ve kullanıcıların yorgunluk zamanlarında karşılık verecek şekilde birçok bölgede mevcut şekilde konumlandırılmıştır.

Şirinevler Mahallesiindeki oturma elemanları;

Şekil 3.31: Şirinevler Mahallesi oturma elemanları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Şirinevler Mahallesiindeki oturma grubu elemanları Şekil 3.31’de gösterilmiştir. Araştırılan bölgedeki peyzaj ve sosyal alanların azlığından ötürü oturma grubu elemanları da yeterli sayıda olmadığı tespit edilmiştir ancak yine de Fetih Caddesinde bulunan Fetih Parkında, Ulu Camii bahçesinde ahşap malzemeden yapılmış oturma grubu elemanları tespit edilmiştir. 1. Sokak mevkiinde ise metal oturma elemanları gözlemlenmiştir.

3.3.8 İşaret Levhaları:

İşaret ve Levhalar insanlara buldukları mekan içerisinde nerede olduklarını ve gitmek istedikleri yere nasıl gideceklerini bildirmekte ve kendilerini daha güvende hissettirmektedir. İşaretleme olumlu ve bilgi verici olmalı; insanlara tek başlarına hareket etme rahatlığını vermesi gerekmektedir. Dış mekan işaret levhaları insanların kolayca görebilecekleri, yayaların görüş açısı mesafesinde olabileceği şekilde konumlandırılmadır (Harris, C.W. ve Dines, N.T., 1998). İşaret levhaları kent içinde yerleştirilirken, özellikle yüksekliklerine ve kullanım yerlerine dikkat edilmeli, yol ayrımında bulunuyorsa, birden fazla olacağından, birbirlerini kapatmayacak seviyelere yerleştirilmelidirler (Gülgün ve Türkyılmaz, 2001).

“Bu elemanlar çevremizi anlamamıza, nesnelere amacımız doğrultusunda kullanmamıza ve toplumsal ilişkilerimizi düzenlememize yardımcı olurlar (Özaydın vd., 1991).” “Kentlerde kamu alanlarında karşılaşma noktalarında, meydanlarda, rekreasyon alanlarında, bağlantı noktalarında, sokak, bulvar, ticaret merkezi, alış-veriş merkezleri, konut alanları vb. yerlerde kullanılır. Tasarımında dikkat edilmesi gereken noktalar ise anlatım sadeliği, kullanım ve yapım kolaylığı, amaca uygunluk, ölçülerde standartlaşma, çevreye ve birbirine uyum göstermeleridir.”

Şekil 3.32: İşaret levhaları ile ilgili örnek görsel (URL-19)

Ataköy Mahallesiindeki işaret levhaları;

Şekil 3.33: Ataköy Mahallesi işaret levhaları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Ataköy Mahallesiindeki işaret levhaları Şekil 3.33’de gösterilmiştir. Araştırma alanındaki işaret levha elemanları ergonomik olarak yerleştirilmiş olup, kullanıcı vatandaşlar tarafından oldukça bildirici, yol gösterici oldukları yani işlevsel olarak iyi bir uygulama örneği olarak tespit edilmiştir.

Şirinevler Mahallesindeki işaret levhaları;

Şekil 3.34: Şirinevler Mahallesi işaret levhaları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Şirinevler Mahallesindeki işaret levhaları Şekil 3.34’de sunulmuştur. Genel olarak bu işaret levha elemanları gerekli noktalara ergonomik şekilde konumlandırılmış olup telefon kulübelerinde olduğu gibi kullanıcılar tarafından bu elemanlar da reklam ve afişler tarafından oldukça tahrip edilmiş olduğu tespit edilmiştir.

3.3.9 Otobüs ve minibüs durakları

Duraklar; otobüs, tramvay ve dolmuş gibi toplu taşıma araçlarına ait bekleme yerleridir. Yayaların trafiğe kapalı bölgelerden sonra, trafikle olan ilişkisinin sağlandığı ünitelerdir. Kullanıcıları iklim koşullarından (güneş, rüzgar, kar vb.) korur. Büyüklüğü tahmini kullanıcı sayısına göre belirlenir.

İnsanların ulaşım amacı ile kullandıkları toplu taşıma araçlarından olan otobüsleri, araç trafiğinden ayrı, rahat bir şekilde beklemeleri amacı ile yapılan duraklama mekanlarıdır. Tasarım aşamasında dikkat edilmesi gereken hususlar yapım kolaylığı, estetik değerlere uygunluk, çevre ile uyum, amaca uygunluk, insanları güvence altına alması, çevre koşullarına karşı korumasıdır.

Yapı özelliği bakımından şeffaf olarak tasarlanmış olmaları nedeni ile geniş bir görüş açısı sağlarlar. İçlerindeki sabit oturma bankaları oturarak bekleme imkânı verir. Ayrıca içlerindeki reklam panoları ve birlikte tasarlandıkları büfelerle çok amaçlı olarak planlanırlar. Üç tarafı kapalı tasarımı ve üzeri koyu renkli şeffaf çatısı nedeni ile hem güneş etkisinden hem de rüzgâr ve yağmurdan korumakta etkilidirler.

Şekil 3.35: Otobüs durakları ile ilgili örnek görsel (URL-20)

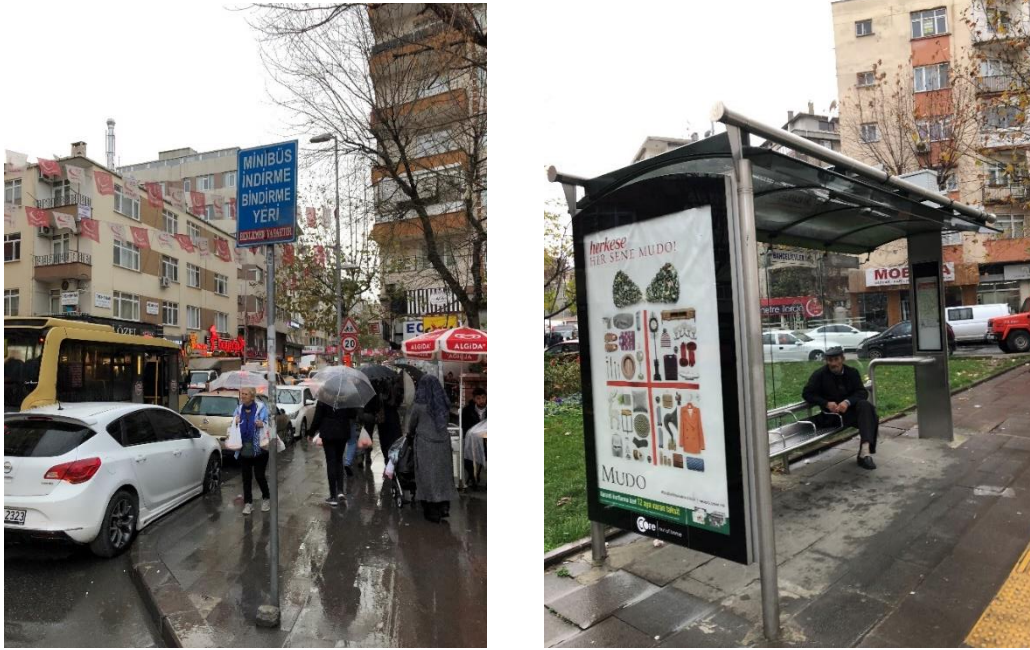
Ataköy Mahallesi otobüs ve minibüs durakları:

Şekil 3.36: Ataköy Mahallesi otobüs ve minibüs durakları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Ataköy Mahallesi otobüs ve minibüs durakları Şekil 3.36’da gösterilmiştir. Araştırılan bölgedeki duraklar modern ve bakımlı oldukları tespit edilmiş olup otobüs durakları toplu taşıma vasıtalarını bekleyen kullanıcılara iyi bir ortam sağlayarak onları iklim ve hava koşullarından korumaktadır. Ayrıca duraklar aynı zamanda reklam panoları olarak da kullanılmaktadır. Minibüs durakları için aynı şeyler söylenmeyebilir çünkü herhangi bir bekleme alanı yok her minibüs kapısı açık olarak durakta beklemektedir. Gerçi Ataköy Mahallesi toplu taşımayı çok kullanan gözlemlenmedi, ekonomik durumu iyi olan kent sakinleri genelde hususi vasıtalarını kullanmaktadır.

Şirinevler Mahallesiindeki otobüs ve minibüs durakları:

Şekil 3.37: Şirinevler Mahallesi otobüs ve minibüs durakları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Şirinevler Mahallesiindeki otobüs ve minibüs durakları Şekil 3.37’de gösterilmiştir. Toplu taşımamın yoğun olarak kullanıldığı gözlemlenen otobüs durakları en az her 600 metre de bir konumlandırılmış olup yeterli mesafelerde mevcuttur. Minibüs durakları da Ataköy Mahallesiindeki gibi özel bir bekleme alanına sahip değildir. Otobüs durakları aynı zamanda reklam panosu olarak da kullanılmaktadır.

3.3.10 Büfeler ve bankamatikler

Büfeler ve bankamatikler trafiğe açık ve kapalı bölgelerde ihtiyaç duyulabilecek ürünlerin satış fonksiyonunu gerçekleştiren ünitelerdir. Bu gibi birimlere daha çok kent merkezlerinde ihtiyaç duyulur ve buralarda bilet, gazete, içecek, yiyecek ve ufak tefek hediyelik eşya satılır, para çekilir veya yatırılır. Genelde bankamatik olarak merkezi yerlerde yer alması kullanıcılar açısından gerekli ve önemlidir, çünkü insanların nakit paraya ihtiyaçları her an olabilmektedir. Büfeler ve satış birim elemanları da merkezi yerlerde büyük market alanlarının olmadığı yerler de butik satış tarzı insanların ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde işlevselliği olmalıdır.

Şekil 3.38: Büfeler için örnek görsel (URL-21)

Şekil 3.39: Bankamatikler için örnek görsel (URL-22)

Ataköy Mahallesiindeki büfeler ve bankamatikler;

Şekil 3.40: Ataköy Mahallesi büfe ve bankamatikler (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Ataköy Mahallesiindeki büfe ve bankamatikler Şekil 3.40’da sunulmuştur. Araştırma alanında edinilen bulgulara göre Ataköy Mahallesiindeki büfeler hem peyzaj ile iç içe olup hem de kaldırım alanından yer kaplamayarak, işlevselliğinden öte ekolojik olarak da çevreye uyum sağlamaktadırlar. Çevrelerindeki çiçeklikler de yeşillığe katkıda bulunmaktadır.

Ataköy Mahallesiindeki bankamatikler de grup olarak konumlandırılmış olup merkezi birkaç noktada mevcuttur ve insanların ihtiyaçlarını karşılar niteliktedir.

Şirinevler Mahallesindeki büfeler ve bankamatikler;

Şekil 3.41: Şirinevler Mahallesi büfe ve bankamatikler (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Şirinevler Mahallesindeki büfeler ve bankamatikler Şekil 3.41’de gösterilmiştir. Bu donatı elemanları Şirinevler Mahallesinin merkezi birkaç noktasında mevcut olup kent sakinleri tarafından yoğun kullanıldığı ve ihtiyaçlarını karşıladıkları gözlemlenmiştir. Bankamatikler de araştırma alanında sıkça ve grup halinde konumlandırılmıştır.

3.3.11 Reklam ve duyuru panoları

Kent ekonomisinin vazgeçilmezi ve önemli olan reklam sektörünün bir ürünü olan reklam panoları, kentselleşmenin yoğunluğu ile artan kentsel donatılardır (Uzun, 1997). Son yıllarda gelişen teknoloji ile birçok farklı modellerde karşımıza çıkmaktadır. Hem baskılı, hem dijital hem de 3 boyutlu şekillerde kent sakinlerinin dikkatini çekme ve onlara reklamı yapılan ürünü tanıtmaya amacı güden bu donatı elemanları, doğru kullanıldığında çok faydalı ve işlevseldir. Ayrıca mahallede bulunan her türlü aktivite, duyuru. ve kent sakinlerine iletmek istenen her türlü mesaj. bu donatı elemanları ile de sağlanabilmektedir.

Şekil 3.42: Reklam ve duyuru panoları için örnek görsel (URL-23)

Ataköy Mahallesiindeki Reklam ve Duyuru Panoları;

Şekil 3.43: Ataköy Mahallesi reklam ve duyuru panoları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Ataköy Mahallesiindeki reklam ve duyuru panoları Şekil 3.43’de sunulmuştur. Araştırma alanının da bu donatı elemanları birçok farklı şekillerde uygulanmaktadır. Önceki sayfalarda da bahsettiğimiz gibi otobüs durakları da bu donatı elemanlarına hizmet etmektedir. Ataköy Mahallesinde sıkça rastlanan reklam panolarının haricinde birçok noktada da kent sakinlerini kentteki her türlü aktivite için haberdar eden duyuru panoları mevcuttur.

Şirinevler Mahallesiindeki Reklam ve Duyuru Panoları;

Şekil 3.44: Şirinevler Mahallesi reklam ve duyuru panoları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Şirinevler Mahallesiindeki reklam ve duyuru panoları Şekil 3.44’de gösterilmiştir. Reklam panosu olarak otobüs durakları bu konuda işlevsel olurken farklı çeşitlerde duyuru panoları mevcut olduğu gözlemlenmiştir.

Kent merkezinde büyük dijital bir pano mevcuttur ve Şirinevler Mahallesi ile ilgili diğer verilmek istenen tüm bilgiler günde binlerce kişiye ulaştırılmaktadır. Onun dışında belli başlı bazı merkezi noktalarda da branda tipli duyurular ve reklam afişleri mevcuttur.

3.3.12 Oyun-Spor-Performans alanları

Geleceğimizin yapı taşları olan çocukların fiziksel, ruhsal ve dşünsel gelişmelerine yardımcı olan, sadece onlar için tasarlanmış alanlarda kullanılan, aktif rekreasyon ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik, çok önem taşıyan elemanlardır. Tasarımlarının sade, zararlanmaya neden olmayacak şekilde, eğlendirici, çocukların bedensel ve dşünsel gelişimlerine katkı sağlayacak nitelikte olması gerekir.

Son yıllarda parklara yapılan spor aletleri kamusa alanda kent sakinlerine ücretsiz spor imkanları sunmaktadır. Spor aletleri dışında, basketbol, tenis ve futbol sahaları rekreatif açıdan kent sakinlerine birçok olanak sağlamaktadır.

Parklarda bulunan yeşil alanlar ve peyzaj. öğeleri de kent dokusuna ve sosyal dokusuna katkıda bulunmaktadır.

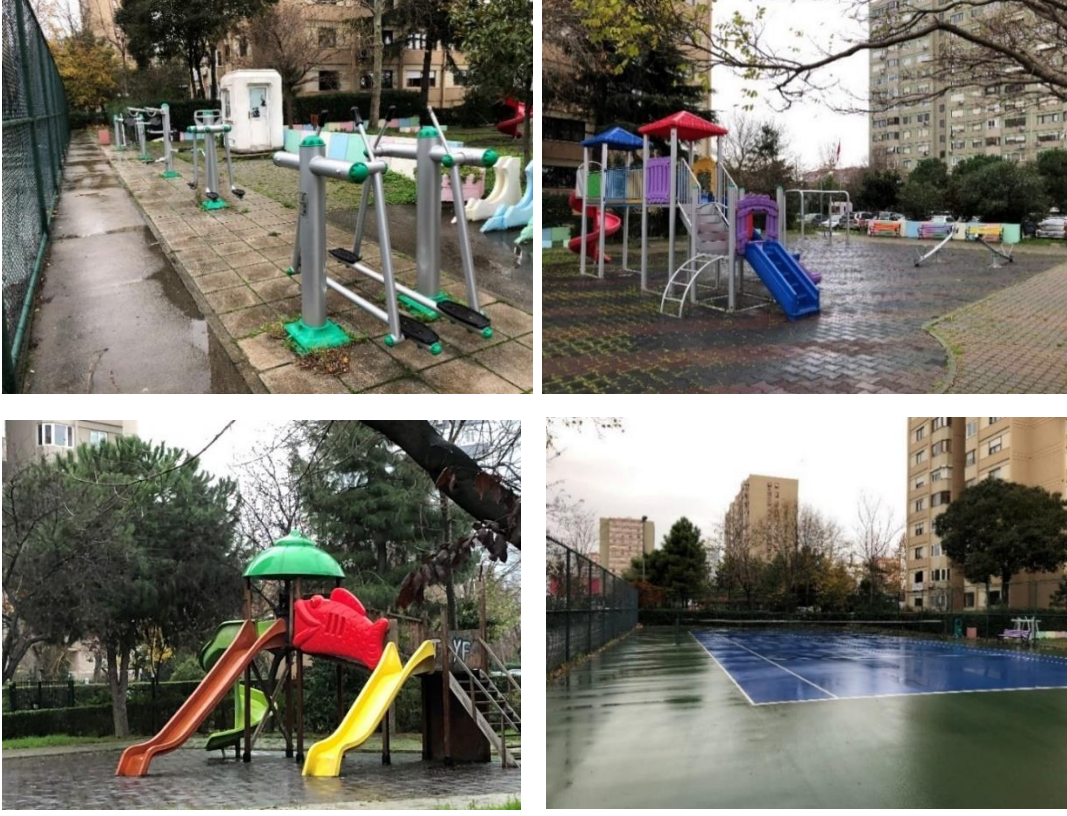

Şekil 3.45: Oyun alanları için örnek görsel (URL-24)

Şekil 3.46: Spor ve performans alanları için örnek görsel (URL-25)

Ataköy Mahallesiindeki oyun-spor-performans alanları

Şekil 3.47: Ataköy Mahallesi oyun-spor-performans alanları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Ataköy Mahallesiindeki oyun-spor-performans alanları Şekil 3.47’de sunulmuştur. Araştırma alanında bu tarz donatı elemanları çokça ve nüfusa oranla oldukça yeterli olduğu tespit edilmiştir. Hem kamusal alanda oyun-spor-performans alanları mevcut olup hem de sitelerin kendi içlerinde bu donatı elemanları vardır. Rekreatyonel olarak Ataköy Mahallesi'nin kent dokusuna ve sosyal dokusuna oldukça olumlu katkısı gözlemlenmiştir.

Şirinevler Mahallesiindeki oyun-spor-performans alanları;

Şekil 3.48: Şirinevler Mahallesi oyun-spor-performans alanları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Şirinevler Mahallesiindeki oyun-spor-performans alanları Şekil 3.48’de sunulmuştur. Bu donatı elemanları, araştırma alanında popülasyona göre oldukça yetersizdir. Kent dokusunda yeşil alan görmek oldukça zor, yalnızca birkaç örnek mevcuttur. Şirinevler’in plansız yerleşiminden ötürü bunu yapmak da giderek zorlaşmaktadır.

Ataköy Mahaltesinde olup da Şirinevler Mahaltesinde olmayan kentsel donatı elemanları;

3.3.13 Bisiklet yolu ve parkı

Şekil 3.49: Ataköy Mahallesi bisiklet yolu-park alanları (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

Bir kentin trafik çözümüne en katkılı önlemlerden birisidir bisiklet yolları. Kentlilere sunulan güzel bir alternatif ulaşım aracıdır. Ataköy Mahaltesinde Şekil 3.49’de de görüldüğü üzere bu donatı elemanları güzel bir şekilde uygulanarak geniş kaldırımlarda bisikletler için ayrılmış şeritler bulunmaktadır. Birçok site ve parkın kenarında bulunan bisiklet parkları da bu konuda teşvik edici bir elemandır.

3.3.14 Sokak hayvanları için olanaklar

Şekil 3.50: Ataköy Mahallesi sokak hayvanları için olanaklar (Yasir Gündüz, Aralık 2018)

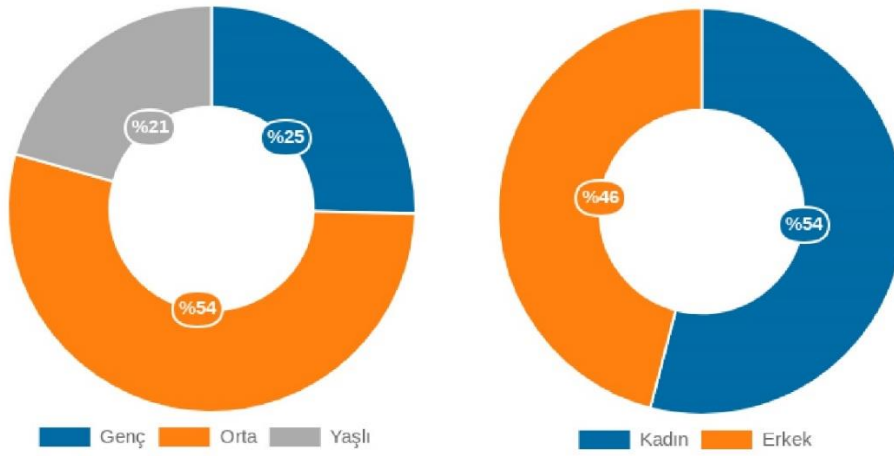
Bir kentteki sokak hayvanlarına verilen değer o kentteki uygarlık seviyesini bile gösterebilir. Çünkü canlıya değer vermek insanlıktan geçer. Ataköy Mahallesinde de Şekil 3.50’de bu güzel uygulamalar örnek teşkil edecek şekilde sunulmuştur.

4. ATAKÖY VE ŞİRİNEVLER MAHALLELERİNİN DEMOGRAFİK YAPILARININ KARŞILAŞTIRILMASI

4.1 Nüfus, Yaş Dağılımı ve Medeni Hal Verilerinin Karşılaştırılması

-Ataköy Mahallesi nüfusu ve yoğunluğu;

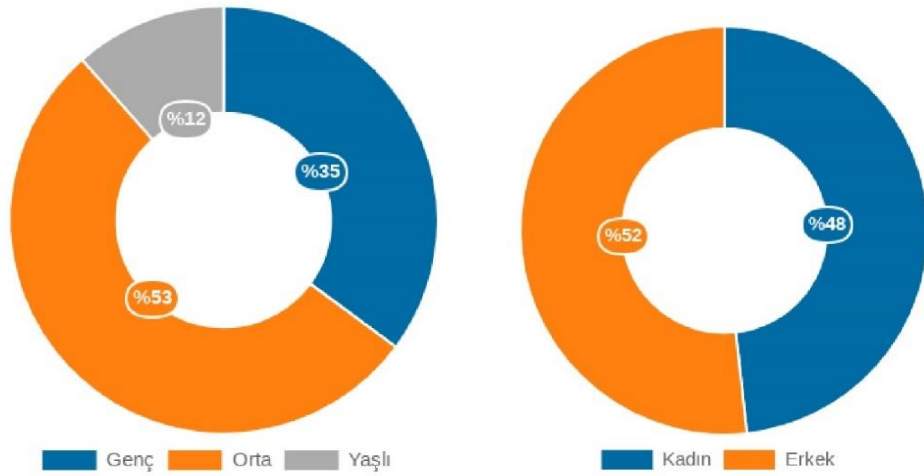
Toplam Nüfus: 24.444 kişi / Yoğunluk: 11.940,65 kişi/km²

Şekil 4.1: Ataköy Mahallesi Nüfus Dağılımı (URL-26)

-Şirinevler Mahallesi nüfusu ve yoğunluğu;

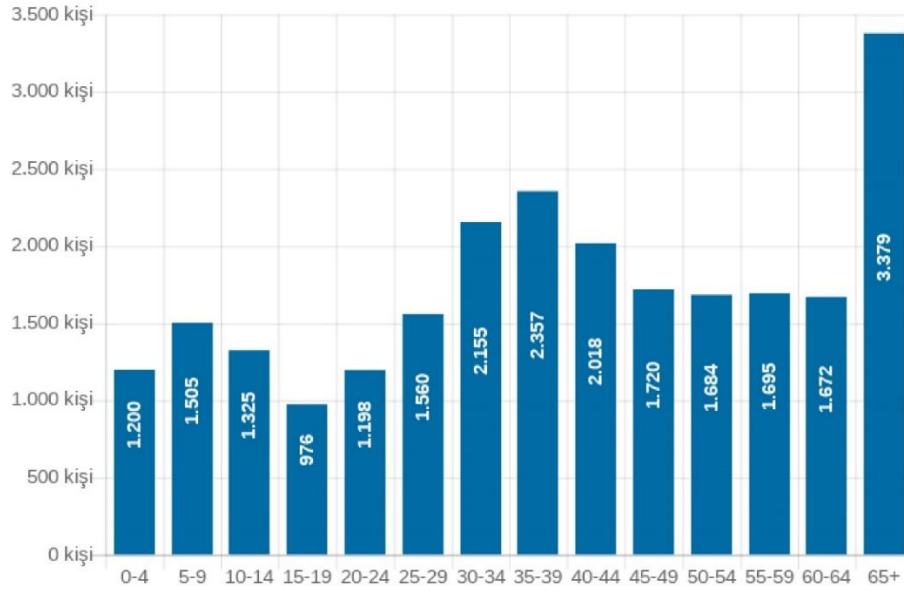
Toplam Nüfus: 57.641 kişi / Yoğunluk: 52.770,107 kişi/km²

Şekil 4.2: Şirinevler Mahallesi Nüfus Dağılımı (URL-26)

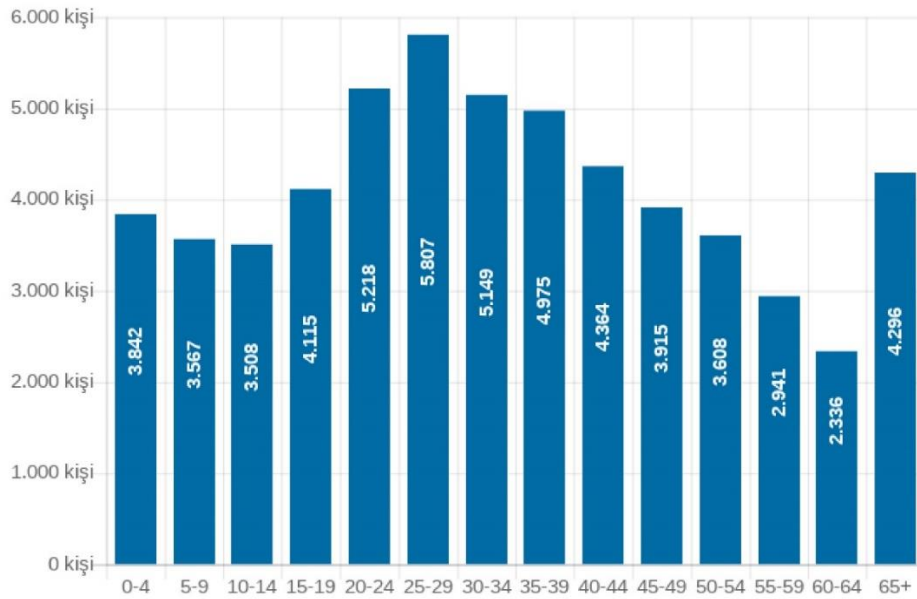
Ataköy ve Şirinevler Mahallelerinin nüfuslarına ve yoğunluklarına baktığımız takdirde ciddi anlamda bir fark ortaya çıkmaktadır. Ataköy Mahallesinin nüfusu 24.444 kişiyken Şirinevler Mahallesinin nüfusu 57.641 kişidir ancak esas fark yoğunluk oranlarına baktığımızda ortaya çıkmaktadır; çünkü Ataköy Mahallesinin nüfus yoğunluğu km² başına 11.940,65 kişi iken Şirinevler Mahallesinin nüfus yoğunluğu ise km² başına 52.770,107 kişidir. Yani baktığımız vakit Şirinevler Mahallesinin nüfus yoğunluğu Ataköy Mahallesinin nüfus yoğunluğunun 5 katı kadardır. Zaten mahallelerin uydu görüntülerine baktığımızda bu fark da gözler önüne gelmektedir. Şekil 3.3 ve Şekil 3.6 ya baktığımızda İstanbul Belediyesi Harita ve Şehircilik bölümünden aldığımız kentsel donatı alanları haritasında Ataköy Mahallesindeki bu alanlar Şirinevler Mahallesindekinden kat ve kat fazla olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü Şirinevler Mahallesinde kentsel donatı alanları yok denecek kadar azdır ve gözümüzün gördüğü her yer binalarla kaplıdır.

-Ataköy Mahallesi nüfusunun yaş dağılımı;

Şekil 4.3: Ataköy Mahallesi Yaş Dağılımı (URL-26)

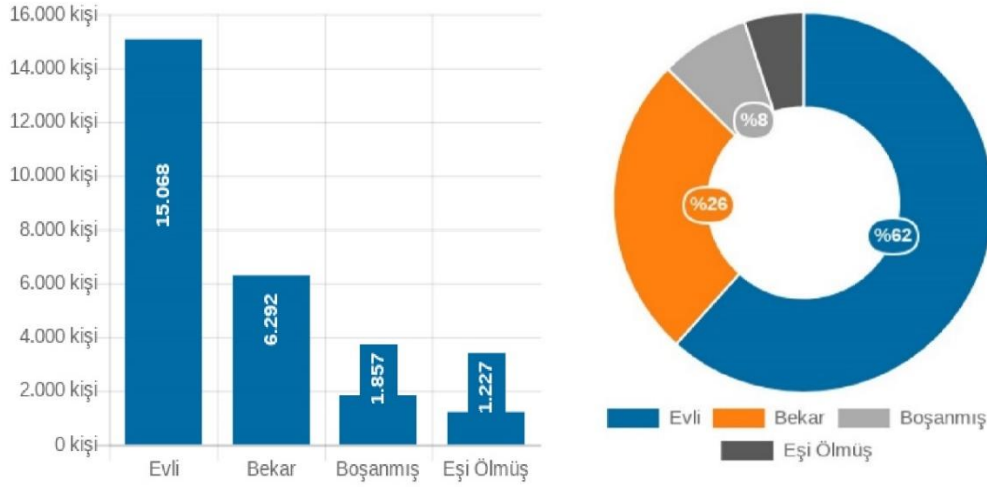
-Şirinevler Mahallesi nüfusunun yaş dağılımı;

Şekil 4.4: Şirinevler Mahallesi Yaş Dağılımı (URL-26)

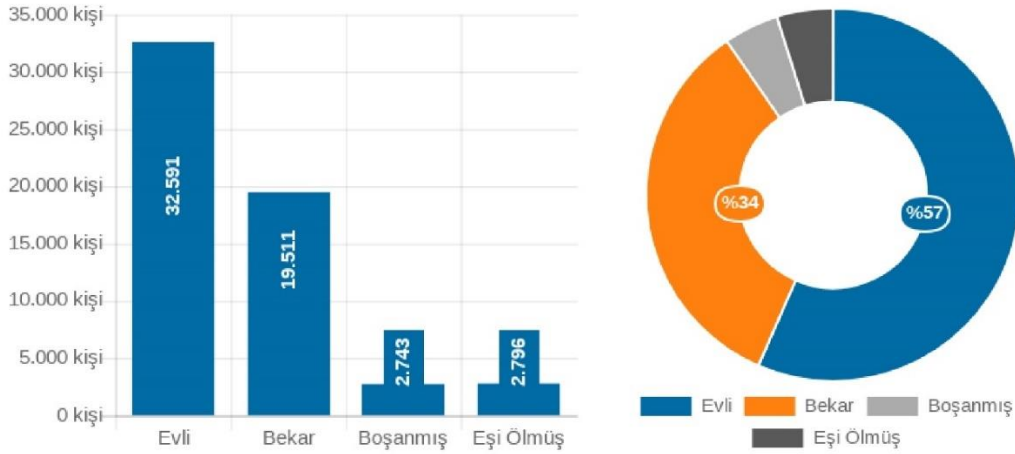
Ataköy ve Şirinevler Mahallelerinin nüfuslarının yaş dağılımlarına baktığımız zaman; Ataköy Mahallesiindeki orta yaşlı ve yaşlı grubun genç nüfus grubuna oranla daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Şirinevler Mahallesiindeki durum ise bunun tam tersi olarak genç nüfus grubu; orta yaşlı ve yaşlı gruplarına oranla daha fazladır. Bu durumun bölgelerde yaşayan nüfusun çoğalma politikaları ilk akla gelen sebeplerden olmaktadır. Ayrıca genç nüfusun dolayısıyla iş gücünün fazla olduğu Şirinevler Mahallesiindeki barınma giderlerinin daha ekonomik olması da bunun bir sebebidir.

-Ataköy Mahallesi Nüfusunun Medeni Hali;

Şekil 4.5: Ataköy Mahallesi Nüfusunun Medeni Hali (URL-26)

-Şirinevler Mahallesi Nüfusunun Medeni Hali;

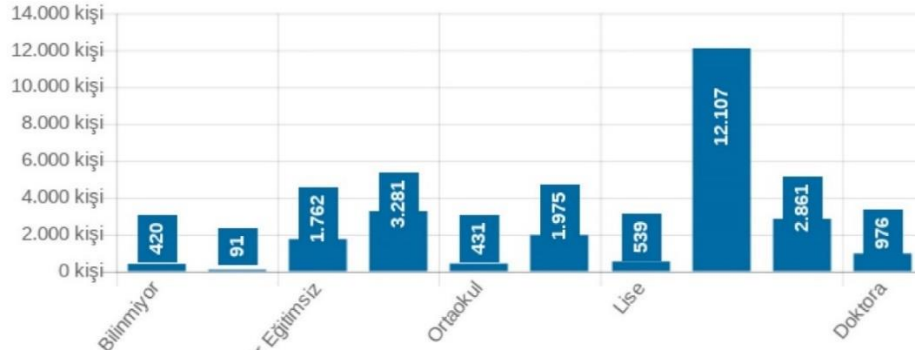

Şekil 4.6: Şirinevler Mahallesi Nüfusunun Medeni Hali (URL-26)

Ataköy ve Şirinevler Mahallelerinin medeni hal oranları birbirine oldukça yakındır. Evli olanların oranı Ataköy Mahallesinde %62 iken Şirinevler Mahallesinde ise %57'dir. Bekar olanlar Şirinevler Mahallesinde biraz daha çoktur, bunun da sebebi genç nüfusun daha fazla olmasından kaynaklanmaktadır ki Şirinevler Mahallesinde %34 bekar varken Ataköy Mahallesinde ise %26 bekar nüfus mevcuttur. Boşanmış ve eşi vefat edenlerin oranları ise her iki mahallede de %8er civarındadır.

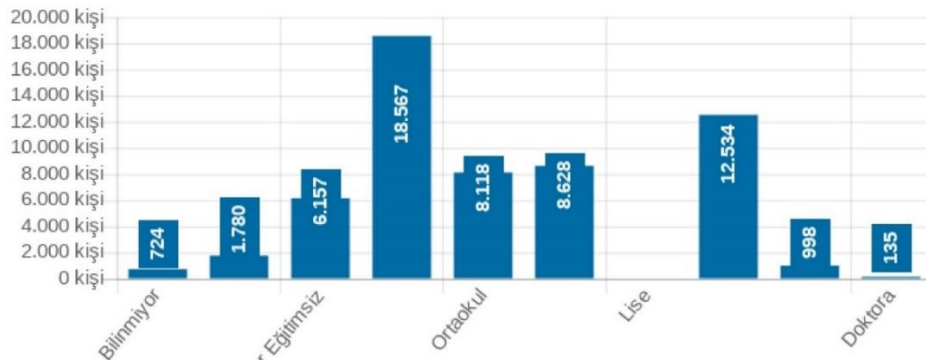
4.2 Eğitim Durumu ve Sosyo-Ekonomik Statü Verilerinin Karşılaştırılması

-Ataköy Mahallesi Eğitim Durumu;

Şekil 4.7: Ataköy Mahallesi Eğitim Durumu (URL-26)

-Şirinevler Mahallesi Eğitim Durumu;

Şekil 4.8: Şirinevler Mahallesi Eğitim Durumu (URL-26)

Ataköy Mahallesinin eğitim durumu şekilde; 12.107 kişi lisans, 2.861 kişi yüksek lisans mezunu ve 976 kişi ise doktora ünvanına sahiptir. Lise mezunlarının sayısı 2.514, ilkokul-ortaokul mezunlarının sayısı ise 3.712'dir. Geri kalan 2 bin civarındaki nüfusun ise eğitim durumları bilinmemektedir. Şirinevler Mahallesinin eğitim durumu ise şu şekilde; 12.534 kişi lisans, 988 kişi yüksek lisans mezunu ve 135 kişi ise doktora ünvanına sahiptir. Lise mezunlarının sayısı 16.746, ilkokul-ortaokul mezunlarının sayısı ise 24.724'dir. Geri kalan 2 bin civarındaki nüfusun ise eğitim durumları bilinmemektedir. Şirinevler Mahallesinin nüfusu Ataköy Mahallesinin nüfusunun iki katından fazla olsa bile; lisans mezunları sayısının aynı olduğu hatta yüksek lisans ve doktora yapanların sayısının Ataköy Mahallesinde çok daha fazla olması; Ataköy Mahallesinde yaşayan halkın eğitime verdiği önemin ve eğitim derecelerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir.

- Sosyo-Ekonomik statü grupları;

A SES Grubu

- % Hemen hepsi Üniversite mezunu, %30 dolayında lisansüstü...
- Yarıya yakın kısmı ücretli çalışan nitelikli uzman (Avukat, Doktor, Mühendis vb).
- % 10'a yakın 20'den fazla çalışanı olan beyaz yakalı;
- ¼'ü irili ufaklı işyeri sahibi (bunların yarıya yakınının yanında çalışanı yok)
- Eşi olanların AGG'lerin %40'a yakınının eşi çalışıyor.
- Hanelerin %20'si para biriktiriyor.
- %30'u tatilini tatil köyü/otele giderek değerlendiriyor.
- Hanelerin yarısına yakınında kitaplık/kütüphane var.

B SES Grubu

- Üniversite /lisansüstü oranı %60'larda... %35 civarında 2 yıllık veya Lise mezunu.
- % 60'ı memur, teknik personel, uzman (yönetici olmayan)
- %15'i irili ufaklı işyeri sahibi (bunların çoğunun yanında 1-5 arası çalışanı var)
- Eşi olanların AGG'lerin %30'unun eşi çalışıyor.
- Hanelerin %13'ü para biriktiriyor.
- %20'si tatilini tatil köyü/otele giderek değerlendiriyor.
- Hanelerin %30'unda kitaplık/kütüphane var.

C1 SES Grubu

- %60'ı Lise mezunu (bunun içinde %20 Meslek Lisesi); %10'u Yükseköğretim ve üstü.
- %40'ı esnaf, dükkan sahibi; %30'u kalifiye işçi (Lise eğitilmiş)
- %15'e yakın memur, teknik eleman.
- %15'e yakını emekli
- Eşi olanların AGG'lerin %13'ünün eşi çalışıyor.
- Hanelerin %5'i para biriktiriyor.
- %20'si tatilini tatil köyü/otele giderek, %40'a yakını yakınlarını ziyaret ederek değerlendiriyor.
- Hanelerin %20'ye yakınında kitaplık/kütüphane var.

Şekil 4.9: Sosyo-Ekonomik Statü Grupları A-B-C1 (URL-26)

C2 SES Grubu

- %20'ye yakını lise mezunu... Ortaokul ve daha düşük eğitimi oranı %80..
- Çoğunlukla ilkokul mezunu, düzenli çalışan işçi (%60'lar dolayında)
- %10 kadarı tek başına seyyar olarak çalışıyor
- %20'si emekli, çalışmıyor
- Eşi olanların AGG'lerin eşinin çalışma oranı %10'un altında.
- %70'i tatile çıkmıyor, çıkanlar yakınlarını ziyaret etmek için memlekete gidiyorlar (%25)
- Hanelerin %10'unda kitaplık/kütüphane var.

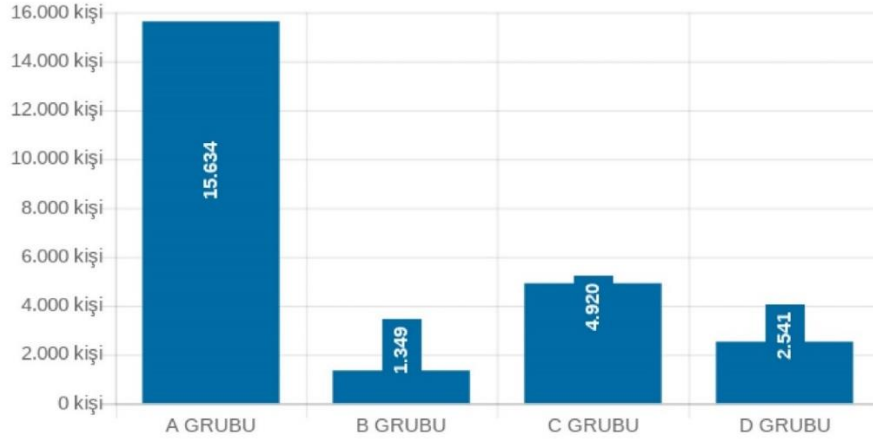
D SES Grubu

- %70'in üzerinde ilkokul mezunu veya ilkokul terk, gerisi ortaokul.
- %30 kadar emekli, çalışmıyor
- %20'nin üzerinde işçi (çoğunlukla parça-başı çalışan),
- %30'u küçük çaplı çiftçi
- %10'a yakını ev kadını
- %80'i tatile çıkmıyor, gerisi memlekete gidiyor.

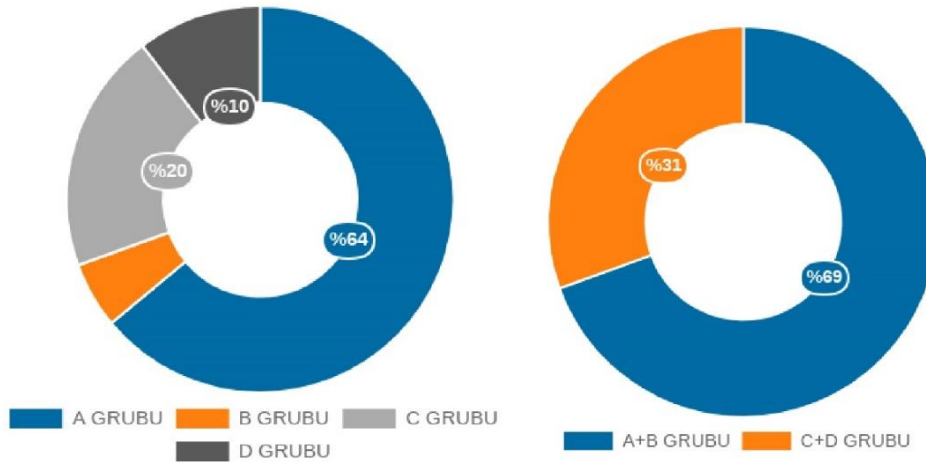

Şekil 4.10: Sosyo-Ekonomik Statü Grupları C2-D (URL-26)

-Ataköy Mahallesi Sosyo-Ekonomik Statüsü;

Şekil 4.11: Ataköy Mahallesi Sosyo-Ekonomik Statü Grupları Dağılımı (URL-26)

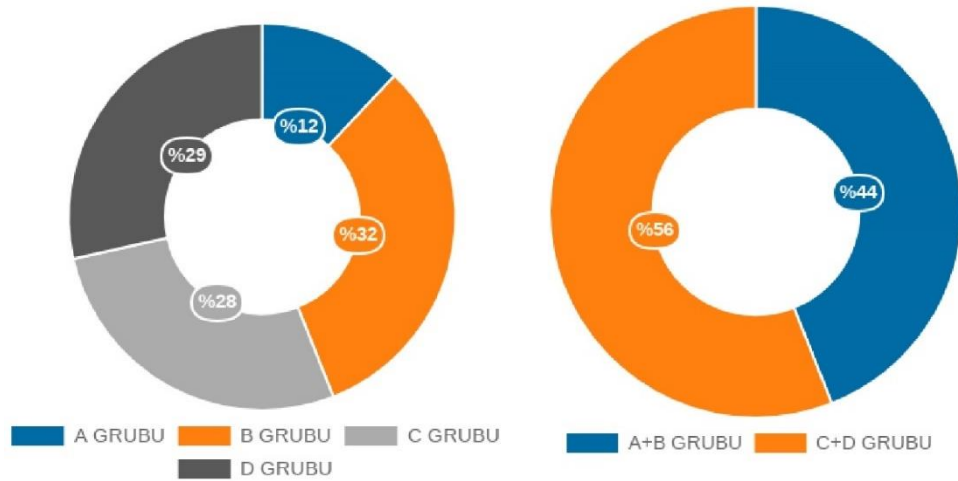

Şekil 4.12: Ataköy Mahallesi Sosyo-Ekonomik Statü Grupları Dağılımı (URL-26)

-Şirinevler Mahallesi Sosyo-Ekonomik Statüsü;

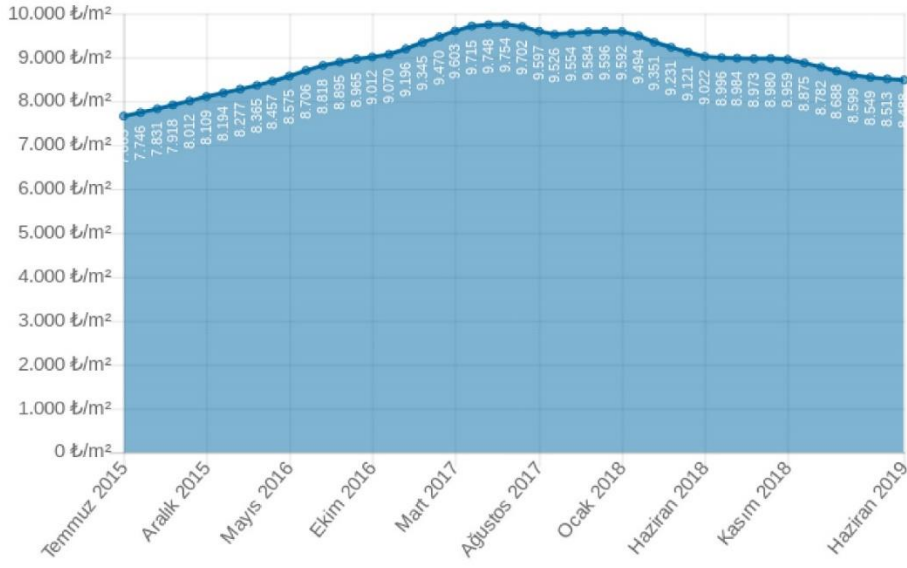
Şekil 4.13: Şirinevler Mahallesi Sosyo-Ekonomik Statü Grupları Dağılımı (URL-26)

Şekil 4.14: Şirinevler Mahallesi Sosyo-Ekonomik Statü Grupları Dağılımı (URL-26)

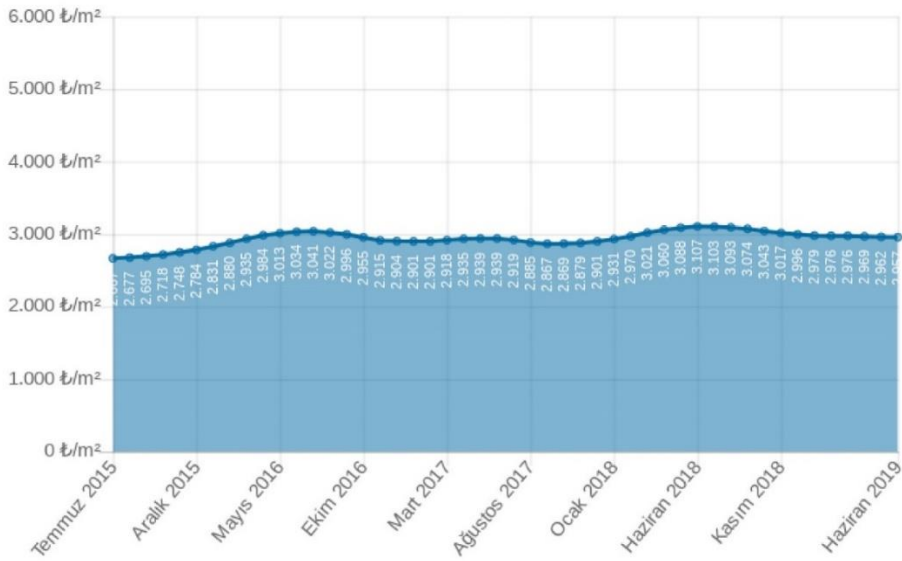
Ataköy Mahallesi'nin sosyo-ekonomik statü gruplarına baktığımızda; A grubu %64'lük büyük bir dilime sahiptir, B grubu %6, C grubu %20 ve D grubu ise %10'luk bir dilime sahiptir. Şirinevler Mahallesi'nin sosyo-ekonomik statü gruplarına baktığımızda ise; A grubu %12'lik bir dilime sahiptir, B grubu %32, C grubu %28 ve D grubu ise %29'luk bir dilime sahiptir. Tüm bu verilere baktığımızda Ataköy Mahallesi'nde yaşayan nüfusun sosyo-ekonomik durumu Şirinevler Mahallesi'nde yaşayan nüfusa oranla çok daha yüksektir. Sosyo-ekonomik statüsü yüksek olan insanlar kentsel donatı alanlarının ve elemanlarının daha çok olduğu alanlarda yaşamayı tercih etmekte oldukları anlaşılmaktadır. Çünkü bu tip insanlar yaşam kalitesi yüksek olan ve sürdürülebilir olan yerlerde yaşamak istemektedirler.

-Ataköy Mahallesi Satılık Emlak Trendi;

Şekil 4.15: Ataköy Mahallesi Satılık Emlak Trendi (URL-26)

-Şirinevler Mahallesi Satılık Emlak Trendi;

Şekil 4.16: Şirinevler Mahallesi Satılık Emlak Trendi (URL-26)

Ataköy Mahallesinin satılık konut emlak trendi ortalama m2 başına 9 bin tl civarındadır. Şirinevler Mahallesinin satılık konut emlak trendi ise ortalama m2 başına 3 bin tl civarındadır. Yani Ataköy Mahallesinin satılık emlak trendi Şirinevler Mahallesine göre 3 kat daha yüksektir. Tüm bu verilerin sebebi Ataköy Mahallesinin konumu, düzenli yerleşimi, kentsel donatı alanlarının ve elemanlarının yeterli oranda olması ve mahallede yaşayan nüfusun nezh olmasından kaynaklanmaktadır.

5. SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

Kent kimliğini oluşturan öğelerin belirlenebilmesi için doğru bir şekilde algılanması ve tanımlanması gerekir. Doğal çevre, toplumsal yapı, sosyo-kültürel yapı ve yapma çevrenin karşılıklı ilişkileri sonucu oluşan kent kimliği belirlenirken bir bütün olarak ele alınmalı ve değerlendirilmelidir.

Kentsel donatı elemanlarını incelemiş olduğumuz Ataköy ve Şirinevler Mahallelerindeki bulgulara göre donatı elemanları kent dokusunu ve kent kimliğini bölgesel özelliklerinden ötürü direkt olarak etkilemektedir.

Kentteki yaşam kalitesi, ekoloji ve sürdürülebilirlik kavramlarının belirlenmesinde büyük rol oynayan kentsel donatı elemanları Ataköy Mahallesinde daha etkin uygulandığı gözlemlenmiştir. Nüfus yoğunluğuna bağlı, planlı çevre düzenlemeleri ve yerleşimi bunun en büyük nedenlerinden birisidir. Şirinevler Mahallesinde ise kentsel donatı elemanları mevcut olsa da artan aşırı nüfus yoğunluğu, plansız ve çarpık yerleşme bu kentsel donatı elemanlarının yetersiz gelmesine sebep olmaktadır. Ayrıca kentsel donatı elemanlarının kullanıcıları olarak bu donatıların nasıl ve hangi şekillerde kullandığı da önemlidir. İki mahalle arasındaki kültür farkı da bu kentsel donatı elemanlarının kullanımlarına yansımaktadır. Ataköy'de işlevine daha uygun kullanılan donatı elemanları Şirinevler'de her zaman olması gerektiği gibi kullanılamamaktadır. Mesela otobüs duraklarına, telefon kulübelerine birçok reklam broşürleri yapıştırılarak o elemanların tahrip olmasına sebep olabilmektedirler. Onun dışında çöplerini çöp kutusu yerine çöp kutusu yanına veya ağaç diplerine koydukları gözlemlenmiştir.

Döşeme süreklilikleri Ataköy Mahallesinde daha iyi olsa da, Şirinevler Mahallesinde de son yıllarda döşemeler daha düzenli hale getirilmiştir. Yoğun nüfus olan bazı bölgelerde bazı bozukluklar tespit edilmiş olup onarımları bir süredir yapılmadığı öğrenilmiştir.

Aydınlatma elemanları olarak her iki mahalle de yeterli donatılarına sahiptir.

İnsanların sosyalleşeceği oyun-park-spor alanları Şirinevler Mahallesiinde yok denecek kadar azdır. Bunda daha önce bahsettiğimiz gibi mahallenin çarpık, düzensiz ve plansız yerleşiminden kaynaklanmaktadır. Bu saatten sonra giderek zorlaşmaktadır çünkü yapı stoğu da giderek artmaktadır. Ataköy Mahallesiinde ise hem kamusal bu tarz alanlar yeteri kadar olup hem de sitelerin kendi içlerinde sosyal alanlar mevcuttur.

Yapılan demografik yapı araştırmaları sonucu da Ataköy Mahallesiindeki eğitim, kültür ve ekonomik değerlerin Şirinevler Mahallesiine göre biraz daha yüksek çıkmasına göre kentsel donatı elemanlarının işlevine uygun kullanımının sebeplerini ortaya koymaktadır. Ayrıca eğitim, kültür ve ekonomik değerleri daha iyi olan insanların yaşam yerlerini konusunda, daha düzenli, sistemli, kentsel donatı alanlarının ve kentsel donatı elemanlarının yeterli şekilde varolan yerleri tercih ettikleri belirlenmiştir.

Farklı mesleki birimler biraya getirilerek kentsel donatı elemanları her daim gözden geçirilmeli gerekirse yeniden yapılandırılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Anonim.** (1987). *Meydan Laourosse*, Cilt: 3. İstanbul.
- Arslan, M.** (1991). Kent ekolojisi açısından yeşil kuşak ve Ankara örneği. *Peyzaj Mimarlığı Dergisi*, Cilt: 91/2, Yıl: 21, Sayı: 30, Ankara.
- Aykut, F.** (1997). Dış mekân donatı elemanlarında ahşap malzeme kullanımı: Bartın belediye parkı örneği, *Yüksek lisans tezi (basılmamış)*, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Bartın.
- Başal, M.** (2000). Dış mekân tasarımı ve arazi biçimleme deneyimi, *İstanbul Metropolitan Alanı 3. Bin Yılda Şehirler: Küreselleşme, Mekân, Planlama, Dünya Şehircilik günü 23. kolokiyumu 8–10 Haziran 1999*. İstanbul.
- Başal, M.** (2002). *Donatı elemanları, Basılmamış ders notları*. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü. Ankara.
- Başal, M.** (2007). *Donatı elemanları, Basılmamış ders notları*. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü. Ankara. Bayraktar
- Bimtaş,** (2003). *İstanbul metropolitan alan bütünü nüfus donatı dağılımının incelenmesi ve öneri donatılara ilişkin analitik etütler işi*. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Planlama ve İmar Daire Başkanlığı Şehir Planlama Müdürlüğü. İstanbul.
- Çetiner, A.** (1991). *Şehircilik çalışmalarında donatım ilkeleri*. İstanbul Teknik Üniversitesi Baskı Atölyesi. İstanbul.
- Çiftçi, Ç.** (1999). Türkiye’de Büyükşehir statüsündeki bazı kentlerde sosyal donatım alanlarının durumu ve planlama ile ilişkileri. *Doktora tezi (basılmamış)*. İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Güney, A., Erdem, Ü., Zafer, B. ve Hepcan, İ.** (1996). *Peyzaj Konstrüksiyonu (Donatı Elemanları)*. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 149, İzmir.
- Gülgün, B. ve Türkyılmaz, B.** (2001). Peyzaj Mimarlığında ve İnsan Yaşamında Ergonominin Yeri-Önemi ve Bornova Örneğinde Bir Araştırma. *Ege Üniversitesi Ziraat Fak. Dergisi*, 38 (2-3): 127-134, ISSN: 1038-8851, İzmir.
- Keleş, R.** (1993). *Kentleşme Politikası*, İmge Kitabevi, ISBN 975-533-053-4, Ankara.
- Sakal, A.** (2007). *Ankara’da Kentsel Donatıların Peyzaj Planlama ve Tasarımı Açısından Analizi ve Değerlendirilmesi*
- Uzun, G.** (1997). Peyzaj Konstrüksiyonu 1. Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 296, Adana.
- Yurtdaş, A.** (1994). İzmir Kenti Örneğinde Estetik ve İşlevsel Amaçlı Bazı Donatı Elemanları ve Bunlara İlişkin Uygulamaların Yeterlilikleri Üzerine Araştırmalar. Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, *Yüksek Lisans Tezi*, 63, İzmir.
- Yücel, G.F.,** (2006). *Ege Mimarlık Dergisi*, Kamusal Açık Mekanlarda Donatı Elemanlarının Kullanımı Yayını, (4) 59.

İnternet Kaynakları:

- URL-1:** <http://www.imar.com.tr/TRProjects20Mimari170Kartaltepe-Zeminalti-Otopark-Ve-Kentsel-Donati-Alani-Projesi>, 2017
- URL-2:** <http://lornali.com/10-best-green-social-networks>, 2017
- URL-3:** <https://www.sonoco.com/sustainability.aspx>, 2017
- URL-4:** <https://www.google.com.tr/search?q=ekoloji&safe=off&source>, 2017
- URL-5:** <https://www.google.com/maps>
- URL-6:** <https://yandex.com.tr/harita>
- URL-7:** <http://www.aydinlatma.org/wp-content/uploads/2016/05/Usak-LED-Aydinlatma-1-642x320>
- URL-8:** <https://3.bp.blogspot.com/N8q5CcggqaQW4aXD24XdeIAAAAAAAAAAdkCjoFqSP77mAH>
- URL-9:** <https://gezimanya.com/GeziNotlari/biraz-portekiz-biraz-las-vegas-macau>
- URL-10:** <https://www.tekzen.com.tr/tekzen-ladin-ahsap-kaplama-luks-cop-kovasi-oval-2390118>
- URL-11:** <https://www.haberekspres.com/trizmirbornovada-cop-konteynerleri-yesilleniyo-h81700.html>
- URL-12:** <https://www.enfidan.com/bolgeye-gore-hizli-buyuyen-cit-bitkisi-fidanlari>
- URL-13:** <http://www.zirvekepenk.com.tr/mantar-bariyerler>
- URL-14:** <http://splastikahsapdeck.co/antalya-kompozit-saksi>
- URL-15:** <https://tr.pinterest.com/pin458522805789043430lp=true>
- URL-16:** <https://www.google.com/search?q=telefon+kul%C3%BCbesi&safe=off&tbm=isch&source=İnt&tbs=iszl&sa=X&ved=0ahUKEwjD-XOidrjAhXJYVAKHWaLDIAQpwUIIg&biw=1366&bih=576&dpr=1#imgrc=tpwFUrdyj2-K0M>
- URL-17:** <https://pixabay.com.it/photoscabina-telefonica-telefono-casa-480852>
- URL-18:** https://img.archiexpo.com/images_aepphoto-g63740-10346787
- URL-19:** <https://www.haber3.com/gunceltabela-ve-yon-levhalarinda-yeni-duzen-haberi-4931076>
- URL-20:** https://www.google.com/search?q=otob%C3%BCs+duraklar%C4%B1&safe=off&source=İnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjWhPerqtrjAhXywcQBHddJCjYQ_AUIEigC&biw=1366&bih=576#imgrc=GI7fnnLcD5rAM
- URL-21:** <http://swww.sehzadefayton.com.tr/fayton-bufe>
- URL-22:** <https://tr.sputniknews.com/turkiye/2018/10/04/1035518502-iddaa-para-bankaci-hapis>
- URL-23:** <https://www.ueberbit.de/referenzen/stroeer-interaktive-tools-fuer-die-aussenwerbung-0>
- URL-24:** https://www.google.com/search?q=oyun+performans+alanlar%C4%B1&safe=off&source=İnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwic08G7sNrjAhUIyKYKHSZBBuIQ_AUIEigC&biw=1366&bih=625#imgrc=Wo_anSP95juk1M
- URL-25:** <http://www.fenniinsaat.com/ege-universitesi-izmir-acik-spor-alanlari-ve-yuzme-havuzu-tesisi>
- URL-26:** <https://www.endeksa.com/>

ÖZGEÇMİŞ

Ad-Soyad : Yasir GÜNDÜZ
Doğum Tarihi ve Yeri : 06.10.1992
E-posta : yasirgunduz@hotmail.com
Yabancı Dili : İngilizce, Almanca

ÖĞRENİM DURUMU:

- **Lisans** : 2014, İstanbul Aydın Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık
- **Yükseklisans** : 2019, İstanbul Aydın Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık

MESLEKİ DENEYİM :

- 2015-2016 Sultan Yapı
- 2016-2018 Beyazlar İnşaat
- 2018- Gündüz Mimarlık